Год. III. София, 3 октомврий 1929 год. Брой 62

Годишенъ абонаментъ
Въ България 80 лв.
Въ странство 160 лв.
Въ Америка 2 дол.

Обявления:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

Свободна Добруджа

Следпраздниченъ вестникъ за национални въпроси

Записване на абонаментитѣ се придружава съ сумата

Редактира комитетъ

Адресъ: „Св. Добруджа“ — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № 4575

Европейски Съединени Щати

Презъ това лѣто стара Европа, чрезъ устата на френскиятъ м-ръ председатель Бриянъ, поиска да се занимае съ една „нова идея“ — идеята за премахване икономическитѣ граници между отдѣлнитѣ европейски държави и създаването на тъй наречените Европейски съединени Щати.

Последнитѣ нѣколко години въ европейската политика показаха ясно, че Европа се гърчи отъ последицитѣ на голѣмата европейска война, и въ своята предсмъртна агония, дири изходъ отъ това положение, хвърляйки се въ различни крайности, и, изтиквайки на сцената различни „нови“ проекти и планове.

Следъ Доусовия планъ, дойде Локарно, после Келоговия пактъ, сега плана Йонгъ и най-после Брияновитѣ европейски съединени щати. Въпрѣки тѣзи „нови“ идеи и планове, свѣтътъ стремглаво върви къмъ нови конфликти, войни и разорение, на първо мѣсто войната срещу Съветскиятъ съюзъ.

Икономическитѣ противорѣчия между голѣмитѣ европейски държави отъ день на день се изострятъ и ние виждаме какъ последнитѣ приказвайки за миръ се въоражаватъ до зѫби и трескаво се готвятъ за много по страшни войни.

Отъ друга страна между американскитѣ и европейскитѣ капиталисти се води една ожесточена икономическа война за завладяване на пазари, резултатътъ на която е голѣмата безработица въ европейскитѣ държави, и увеличение дълговетѣ на Европа къмъ Америка.

Излѣзналъ отъ войната съ най-голѣми печалби, американскиятъ капиталъ днесъ доминира въ свѣта и все повече изтиква европейскиятъ си събратъ дори и отъ собствената му база. Временната стабилизация, която бѣше настѫпила въ Европа посрѣдствомъ тъй наречената рационализация на труда, днесъ е къмъ своятъ край и Европа е изправена предъ нова голѣма стопанска криза, която ще тури на карте сѫществуването на империалистическата система. Предъ тази перспектива империалиститѣ диратъ изходъ. Тѣхното положение обаче се усложнява отъ факта, че Америка си иска дълговетѣ и застрашава да завладѣе пазаритѣ. Съ своята идея за създаване европейската федерация, господинъ Бриянъ поиска да посочи изхода и да обедини европейскитѣ империалисти срещу тѣхния кредиторъ и по-голѣмъ в ъ л к ъ, американскиятъ имъ събратъ.

Но освенъ това най популярниятъ политикъ на следвоенна Европа, Аристридъ Бриянъ, съ своята идея би постигналъ и още нѣщо. Премахването икономическитѣ граници между империалистическитѣ държави, би отложило за известно време настѫпващата икономическа криза и би по-притѫпило противорѣчията между империалиститѣ, което пъкъ отъ своя страна ще имъ позволи по-скоро да нападнатъ съветския съюзъ и се опитатъ да премахнатъ най-опасниятъ си политически врагъ.

Значи хубавата идея за премахване границитѣ между човѣчеството и установяване на единъ братски съюзъ, въ рѫцетѣ на империалиститѣ се обръща въ инструментъ на нови противорѣчия и подготовка на нови войни и страдания за народитѣ. Миналата година г. Маринковичъ отъ Бѣлградъ се п р о в и к н а *„Балкана за Балканитѣ“*, като подъ това разбираше господството на сръбскиятъ шовинизъмъ надъ другитѣ балкански народи.

Днесъ г. Бриянъ заявява, че спасението на Европа е само въ премахване икономическитѣ г р а н и ц и между държавитѣ, к а т о подъ това разбира: закрепване господството на империализма и подготовката на нови войни главно на два фронта; *икономическа срещу Америка и политическа срещу С. С. С. Р.*

Все пакъ обаче самото повдигане на въпроса за премахване икономическитѣ граници е отъ голѣмо значение. Ако и империализма въ своята последна фаза дири спасение въ федерацията, то за потиснатитѣ народи става още по ясно, че тѣхното спасение е само въ премахване на изкуственитѣ граници и установяване на свободниятъ съюзъ между всички националисти въ свѣта.

Съ тѣзи разбирания ние излѣзохме още преди три години. За тѣхъ си навлѣкохме умразата на дребнавитѣ политици и властници, ала живота се указа по силенъ отъ тѣхната злоба и ги чукна по главата.

Народитѣ съ бързи крачки крачатъ къмъ онова, което е отъ жизненъ интересъ за тѣхното сѫществувание. И ако за г. Бриана и другитѣ империалисти, въпроса за европейскитѣ съединени щати е въпросъ на комбинации за господство и войни, то за народитѣ въпросътъ за създаване на единна свѣтовна република е знаме на тѣхната борба за свобода. Балканската федерация е етапътъ къмъ европейската такава, и отъ жизненъ интересъ за сѫществуването на балканскитѣ народи. Затова и тя е знаме на потиснатитѣ на балканитѣ, които съ дружни усилия и по пѫтя на революционната освободителна борба ще доведатъ нейното осѫществяване. Добруджанци сѫ прегърнали това знаме и подпомагайки борбитѣ за неговото реализиране, водятъ борба за собственото си освобождение.

Конгреса на легалнитѣ малцинства

Въ началото на месецъ септемврий т. г. въ Женева се състоя IV ред. конгресъ на тъй наречените „легални малцинства“. Както е известно въ конгреса се допускатъ само представители на малцинства а признати отъ съответнитѣ държави които ги владеятъ.

Добруджанското българско малцинство за втори пѫть и тая година е било представено отъ нѣкой си Д-ръ Ивановъ отъ Добричъ.

На конгреса не се допускатъ македонцитѣ, защото сръбския шовинизъмъ не ги признава за малцинство.

И наистина той има право. Въ Македония, както и въ другитѣ поробени области, нѣма подтиснати малцинства, а цѣли народи, т. е. малцинства сѫ подтисницитѣ.

Тази година въ конгреса участва и представитель на западнитѣ покрайнини.

Като наблюдатель на конгреса е присѫтствувалъ и нашиятъ главенъ редакторъ Д-ръ П. Вичевъ, който е връчилъ на делегатитѣ едно обстойно печатно изложение на френски езикъ, по въпроса за малцинствата и тѣхната борба за освобождение. Отъ идния брой ще започнемъ да печатаме въ преводъ това изложение, а така също и статии, отъ г. Вичевъ, както по този конгресъ, тъй и по конгреса на антиимпериалистическата лига, кѫдето той също участва отъ името на добруджанци.

Изъ страната на сълзитѣ

Какъ плаща попа

Между много други грозотии, които ставатъ въ заробената ни Добруджа, ще опишемъ и едно нечувано до сега чудо.

Презъ месецъ сизоквой 1928 година, свещеника Раду Станеску отъ село Бабукъ — Силистренско, повикалъ селенина Георги Новаковъ отъ сѫщото село да му поправи и боядисва кѫщата. Последния започва работата и следъ двадесеть дневенъ трудъ привършва. Но накрай предвидъ колко е добъръ свещеника, не посмѣлъ да му иска пари, при все, че ималъ голѣма нужда. Най после горкия селенинъ като го стегнѣлъ бирника нѣмало що да прави. Въоръжава се съ куражъ отива у дома на свещеника, поздравява го както е обичая и го замолва да му плати, понеже бирника го стѣгалъ и трѣбвало да му се отчете. Свещеника го поканва у стаята си уж да му плати, обаче вдосаденъ на селянина за смѣлостьта, която ималъ да му иска пари, грабва една тояга и му казва: *„Искаш да видиш как плаща попа“*. И започва да му нанася голѣми силни удари, че последния билъ цѣлъ облѣнъ съ кръвь. Попадията като чула писъка дотичва се тамъ и едвамъ успѣла да отърве селянина отъ рѫцетѣ на немилостивия свещеникъ. Отърванъ отъ рѫцетѣ на джелатина Георги Новаковъ избѣгва на улицата съ разкървавена глава, кѫдето имало хора, които чули и видѣли всичко. Заради това гнусно дѣло на свещеника Георги Новаковъ го дава въ сѫдъ и въпрѣки че нѣма п. срѣдства да си хване адвокатъ, дѣлото било спечелено, ч. го осѫдилъ две хиляди лей обезщетение. Днесъ горкия селенинъ чака да си получи парите за обезщетението и да си вземе адвокатъ за да сѫди свещеника да му плати труда, който положилъ да му поправи и боядисва кѫщата.

Его какви свещеници имаме въ Добруджа. Горе казания свещеникъ е партизанинъ на либералната партия и най-интимния приятель и съпартизанинъ на Ташку Пучери съ когото работятъ за прогонване и изтрѣбление на българското население отъ Добруджа.

Млада учителка
отъ Добруджа

Въ ролята си

Думата е за българскитѣ чорбаджии въ Добруджа. Казвали сме и повтаряме, че както въ историята отъ турското робство, така и днесъ, чорбаджиитѣ сѫ били най-вѣрнитѣ съюзници на тиранитѣ и най опасниятъ врагъ на народнитѣ борби.

Редъ факти сѫ потвърждавали тази мисъль и затуй борбата за народно освобождение трѣбва да се насочва срещу два фронта — тоя на ромънскитѣ тирани и тоя на българскитѣ чорбаджии. Следнитѣ нѣколко факта идватъ отново да потвърдятъ тая истина и да посочатъ ролята на българскитѣ чорбаджии въ Добруджа.

Първо. Въ началото на тая година, нѣкой си спекулантъ Йорданъ Стойчевъ отъ Добричъ решилъ да направи едно „благодеяние“ на Българското Културно Общество, като подари кинематографическиятъ си апаратъ на обществото да го използва 3? години за учебни цели.

Не минало много време и разбралъ, че не ще може да смъкне отъ благодеянието очакванитѣ печалби, решилъ да се откаже отъ „благодеянието“. Не стига това, но, излиза и въ единъ мѣстенъ ромънски вестникъ да клевети нѣкои мѣстни жители.

Второ. Другъ спекулантъ отъ Добричъ, търговецъ отъ 15—20 години насамъ и да парадира за голѣмъ „патриотъ“, въ стремежа си да смъкне и ризата отъ гърба на огорченитѣ селяни, си служи съ най отвратителни мошеничества. Така той е разцвѣтилъ писма до всички бедни хорица, които имали да му даватъ по нѣщо и между другитѣ занимни пише буквално следното:

„Или ще дойдешъ да си платишъ борча, или ще дамъ вѣксилата въ рѫцетѣ на худоватъ и ще бѫде лошо за тебе, защото ти добре знаешъ кой ще събира вересиитѣ!“

Трети фактъ. Въ едно село въ добричко, трѣбвало да се засели единъ колонистъ, когото цѣлото село не искало, защото го познавали като слѣпо орѫдие на ревизията и изобщо опасна личность.

Единъ „благонадежденъ“ и „интелигентенъ“ гражданинъ — български чорбаджия — се изпотрепалъ да тича по разни капии да му издействува позволение да си построи жилище, въпрѣки протеститѣ на цѣло село. И това ако не е патриотъ, здраве му кажи. Ясно е, Куцовласитѣ сѫ орѫдие на ромѫнската банкерто-фашистка власть, а чорбаджиитѣ отъ български произходъ сѫ тѣхни ортаци.

Отчетете се за абонамента си!

Какъ се отпразднува тригодишнината отъ убийството на Дочо Михайловъ

На 26 VIII. т. г. се навършиха три години отъ една черна дата за добруджанското освободително движение.

Три години отъ като предателска ржка заби ножъ въ сърдцето на добр. освободително движение, съ надежда да го умъртви. За нейна скръбь обаче добр. осв. движение не умря, а се направи още по-мощно и величествено, отстоявайки твърдо своитѣ самостоятелни позиции.

По случай три години отъ тази черна дата, добр. освободително движение въ Добруджа, България и чужбина, отдаде заслужена почить на загиналитѣ борци въ лицето на Дочо Михайловъ и тримата негови вѣрни другари.

По тоя случай въ редакцията ни се получиха маса статии за Дочо и неговото дѣло, отъ Добруджа, провинцията и чужбина, както и описания за начина по който добруджанци сж празнували тая траурна годишнина.

Поради това, че вестника ни излъзе на време и поради претрупанъ материалъ, ние тукъ ще печатаме само часть отъ тия дописки.

София. Преди празника Ц. К. на Д. М. С. издаде пламенъ позивъ къмъ добруджанската младежь и емиграция, съ който ги зове да чествуватъ тригодишнината на падналитѣ герои. За самиятъ день отъ името на специалния к-тъ за това празнуване, се издадоха некролози и на 25 VIII. въ църквата „Св. Седмочисленици" се отслужи панихида.

На 30 VIII. Ц. К. на младежкия съюзъ свика една конференция на която присжтствуваха 30 младежи. Тукъ Ив. Георгиевъ разви обстоенъ рефератъ за Дочо Михайловъ и неговото дѣло, като го свърза съ днешното тежко положение въ Добруджа, борбитѣ и предстоящитѣ задачи на населението, добр. младежь и емиграция.

Въ обстойни другарски дебати, въ конференцията се уясни голѣмата роль, която игра Дочо въ добр. революц. движение и смисъла на днешното чествуване неговата и на другаритѣ му паметь.

Конференцията завърши като особено подчерта, че съ своята кръвь Дочо Михайловъ и другаритѣ му паднали въ борбата за свободата на Добруджа начертаха незаблениятъ пжть по който вървятъ съ твърди крачки добр. освободително движение и тържествено обеща, че добр. младежь съ твърди крачки ще следва този единствено вѣренъ и правъ пжть.

Н. С.

Грацъ—Австрия

По случай 3 години отъ деня на зверското и подло убийство на великия борецъ и апостолъ на добр. свобода — Дочо Михайловъ и неговитѣ трима достойни другари, добруджанци, Добруджанското дружество „Дочо Михайловъ" въ Грацъ Австрия свика на 26—VIII. 1929 г. публично събрание, което бе посетено отъ добруджански, български, македонски и хърватски студенти.

Тукъ бе изнесена сказка по дейностьта и голѣмото значение на Дочо за освободителното движение на добруджанци. Ще се постараемъ съвсемъ накратко, да предадемъ най-съществената отъ сказката.

„Другари, днесъ се навършватъ 3 години отъ оная черна дата, на която подла ржка отне зверски живота на сжщиятъ въ добр. движение, на великия апостолъ на добр. свобода, на най-известния и обичанъ, както всрѣдъ поробеното население въ Добруджа, така и всрѣдъ принудената емиграция въ България, младиятъ и енергиченъ Дочо Михайловъ, съ вѣрнитѣ си другари Г. Гицовъ, Г. Друмевъ и Т. Господиновъ.

Спрѣни тогава на почивка въ близката гора въ околностьта на с. Джиналъ, тѣ бѣха нападнати изъ засада и по единъ звѣрски начинъ избити отъ агентитѣ на българското правителство, подъ ржководството на Слави Алексиевъ и Ст. Бозуганевъ.

Изминаха се три тежки години за добр. народъ и емиграция отъ както тѣ изгубиха своя най-достоенъ синъ.

Съ убийството на Дочо, това нечувано злодеяние на една черна реакция и нейнитѣ агенти, за добр. народъ, настанаха още по-черни дни. Съ това се даде възможность на ромънската сигуранца да засили още повече терора, масовитѣ убийства и погроми надъ добр. народъ. Но съ убийството на Дочо, за добр. народъ стана напълно ясно, кой е неговия врагъ и приятелъ и къде се крие източника на неговитѣ тегления. За добр. народъ бѣ свалена фалшивата националистическа маска на българ. правителство, което предателствува само съ интереситѣ на добруджанци по пжтя на своитѣ завоевателни стремления и тѣ поведоха решителна борба за прочистване на своитѣ редове отъ всички провокаторски елементи. Но нека видимъ сега защо биде убитъ Дочо и кои бѣха причинитѣ за това убийство.

Робството надъ отдѣлнитѣ народи е сжществувало винаги, кога повече, кога по малко. Днесъ неговитѣ форми и прояви обаче сж по отвратителни отъ когато и да било.

Днесъ робството блѣднѣе предъ това на турскитѣ султани.

Правото за самоопределение на народитѣ е само маска, задъ която голѣмитѣ и малки империалистически хищници уреждатъ своитѣ смѣтки върху гърба на поробенитѣ и онеправдани народни маси. Добруджа биде хвърлена подъ ярема на ромънската кървава олигархия. За добруджанския народъ настжпиха тежки дни. По силата на редица закони въ едно кратко време му бѣха отнети всички права. Неговитѣ имоти биваха конфискувани, училищата затворени. Нему не се признава правото на подданство — той бѣ застрашенъ въ своето сжществуване. И въ резултатъ на терора, една голѣма часть биде принудена да емигрира — да напусне своитѣ домове и семейства за да води единъ мизеренъ скитнишки животъ. Докато широкитѣ народни маси страдаха биваха избивани, затваряни, разорявани, една малка часть — чорбаджиитѣ и банкеритѣ се съюзиха съ роднитѣ душмани за да усигурятъ своя пай въ общия грабежъ надъ народа. И отъ тукъ различието въ водене борбата за свободата на Добруджа. Една шепа хора нѣмащи нищо общо съ интереситѣ на страдащия добруджански народъ и емиграция, слепи орждия на завоевателната политика на българскитѣ управляващи кржгове, натъкнаха фалшивата маска на „патриоти" като си представиха че водятъ борба за освобождението на добруджанския народъ — въ действителность тѣ заработиха за увѣковечването и още по-здравото затягане на робскитѣ вериги. Въ своята предателска мисия, тѣ не се спрѣха предъ нищо. Тѣ продаваха свободата на добруджанския народъ въ замѣна на неговитѣ борби, избиваха и унищожаваха всичко което се бѣ посветило да служи честно и искрено на своя народъ, на неговитѣ болки и страдания.

Съ цѣлата своя дейность тѣ спечелиха смъртната омраза на народнитѣ маси.

Добруджанския народъ въ своята борба за смъкване на робскитѣ вериги, за извоюване свободата роди свои синове, които достойно поведоха борбата и на дѣло показаха какъ се бори и мре за свободата на своя народъ.

Единъ отъ първитѣ бѣ Дочо. Ромбе на добруджанското село потиснато, ограбвано унижено, той отъ ранни години възлюби своитѣ родни братя и имъ даде вѣрна клетва да се бори до края на своя животъ за дѣлото на свободата. И той имъ служи до края на своя кратъкъ животъ.

Дочо отлично знаеше кои сж причинитѣ за робството на поробения добруджански народъ.

Той схващаше че свободата на добр. народъ ще дойде не отъ неговитѣ поробители голѣмитѣ империалисти — нито пъкъ отъ София, а презъ организирана революционна борба на добруджанскитѣ маси въ съюзъ съ всички национално и социално потиснати въ Ромъния и на Балканитѣ. Въ цѣлата своя дейность въ Добруджа, той развиваше предъ народнитѣ маси идеята за независима Добруджа.

Той разбираше, че извоюването на добруджанската свобода, ще дойде чрезъ масовата революционна борба въ съюзъ съ всички потиснати народи.

Той се бореше за балканска федерация като единствена гаранция, която добруджанската република ще запази своята извоювана свобода.

За да се води борбата съ успѣхъ Дочо виждаше, че добруджанския народъ трѣбва да се организира въ една своя истинска революционна организация, която единствена е въ състояние да води борбата на добр. народъ за неговото пълно освобождение. Защото ценни бѣха поукитѣ, които той и добруджанския народъ извлѣкоха отъ кратното сжществуване на В Д Р О.

В. Д. Р. О. отъ организация да служи на борбата на добруджанския народъ се превърна въ тиково, която убиваше неговитѣ борби, стана неговъ врагъ и се постави на пълно въ услуга на враговетѣ на добруджанския народъ.

И всички продажници, агенти, кариеристи гонени за пари и братска кръвь, намѣриха своето мѣсто въ нейнитѣ редове тогазъ, когато тя стана най-грозното чудовище за добр. народъ и емиграция.

Поради това Дочо и всички онѣ, които бѣха съ добруд. народъ турика основата на една истинска добр. революционна организация Д. Р. О. Дочо стана неинъ пръвъ водитель. Д. Р. О. се постави напълно да служи на добр. народъ и неговата свобода. Въ едно кратко време Д. Р. О. стана най-силния защитникъ на Добруджа и страшенъ врагъ на добр. врагове. За това и добруджанскитѣ маси въ скоро време изпълниха нейнитѣ редове.

Д. Р. О. е за масовата революционна борба на добр. народъ въ едно съ всички потиснати народи за своб. добр. република въ рамкитѣ на Балканската федерация. Дочо бѣ най-силния защитникъ на принципитѣ, които възприе Д. Р. О. и навсѣкаде развиваше свободолюбивитѣ идеи на тая организация.

Добруджанския народъ посрещаше винаги съ детска радость своя синъ и водитель, възприемаше съ жадность идеитѣ на Д. Р. О. и тя стана въ едно изумително кратко време една масова организация.

Но точно и заради това Дочо си навлече смъртната омраза на враговетѣ на добр. свобода и тѣ замислиха неговото убийство.

Презъ единъ августски день, подла ржка тури край на великото чедо на добруджанци. Зълъ куршумъ прониза неговото огнено сърдце. И отъ тогава насъ день въ день все по-голѣма ще става фигурата на Дочо, и все по силно се чувствува голѣмата загуба и все по-вече се увеличава омразата къмъ неговитѣ убийци.

Но следъ Дочо се родиха млади и силни Дочовци, които достойно ще заѣмнатъ неговото мѣсто.

Въ добр. революционно движение Дочо изпъква съ цѣлата си фигура като великъ водачъ, защото той пръвъ даде примѣръ на преданность и себеотрицание предъ олтаря на родната свобода. Дори и само това да бѣше неговата заслуга, той пакъ щѣше да бжде великиятъ водачъ и свѣтлото знаме на младежьта. Защото заразителенъ е примера на самопожертвуванието и народъ който отгледва синове като Дочо който има младежи готови на самопожертвувателность, никога нѣма да загине. Нека не отиваме далечъ да търсимъ потвърждение на нашата мисъль, а се вгледаме въ борбитѣ на българския народъ.

Всички крупни фигури: Ботевъ, Бенковски, Левски, Караджата, все млади и буйни глави се втурнаха въ вихъра на борбата за освобождение на поробения български народъ и му служиха до край на своя животъ.

Дочо мина по сжщия пжть. Отъ младини той се втурна въ борбата, младъ падна жертва въ тая борба. Излязалъ изъ младежката срѣда, Дочо остана до край неинъ най-искренъ приятель, водачъ и учитель. Затова добр. младежь, както и цѣлиятъ добр. народъ, знае да тачи и цени заветитѣ и примѣрътъ на Дочо.

Днесъ цѣла Добруджа е обладана отъ дълбока скръбь по скъпата загуба на своя любимъ синъ.

Дочо бѣ и си остава неопетненото знаме на борбитѣ за свободата на Добруджа.

Днесъ името на Дочо се издига на равно съ великитѣ ратници паднали за свободата на българския народъ.

Живи сж убийцитѣ на Дочо, напразни сж усилията имъ да черниятъ неговата паметь.

Нека се поклонимъ предъ паметьта на Дочо. Да презремъ неговитѣ убийци. Той ще бжде отмъстенъ само когато реализираме идеала за който той се бори и умрѣ.

Всички подъ знамето на Дочо.

Да живее освободителната борба на добруджанци.

Да живее свободна и независима Добруджа.

Да живее братството между поробенитѣ народи.

Да живѣе Балканската федерация".

Отъ добруджанското д-во „Дочо Михайловъ".

Резолюция на добруджанци въ Ангора

години ... изминаха ... извършиха ... съвършатъ ... безстрашния ... Дочо, и ... лиха букв... съ Вичевъ ... цията. Награ... ци. Кръвьта на Дочо ... герит му ... по редовете на ... ци и още ... пжтя сочен отъ ...

Три години ... почина ... добруджанци ... това и социалъ фашисти... цитъ вече ... нитъ които ... щитъ напразно ... за преслѣдване ... движение. ... ни честенъ добруджан... се поклони предъ ... паметьта на Дочо и ... нали борци ... изпратимъ на предате...

Отъ добр. група въ ...
4 септемврий 1929 ...
За временния ...

Русе. Русенс... култур. просвѣтна ... „Караджа" ... маменъ ... грация по случай три... отъ убийството на ... за насъ добруджанци... нѣнинъ на ... Дочо Михайловъ и ... другари Георги Гиц... доръ Господиновъ ... Друмевъ. ... можно да се честву... минъ както ... особено тукъ въ Русе ... не и се събрание ... сл. обедъ въ ... низ добр. ... една внушителна ... които ... силно преданни ... националъ освобо... жение. Почти до ... нарѣдихме тамъ ... унѣлата и ... на Дочо, а ... увлечени отъ ... руджанецъ, който ... то и до послѣдния ... убийството му. ... ни кръвни ... дънъ дори и ... Д. Дончевъ, ... много случаи ... кенъ и ... Дочо, за ... че той, любимия ... отъ три години ... му живитѣ, ... забравихме ... дения на 26. VIII. 926 ... рнеристи и ... движение му ... лата и го убиха ... себе си съ неговитѣ ... чива самонзмѣна! ... Дочо лежи ... гробница, но ... ци разбраха, че той ... сърдцата, съ него ... него ставане и ще ... дѣлото му до ... ществяване на ... Свободна и Независима Добруджа. Тъй ... сме изпълнили ... отпразднуване ... като вечерьта ... съ ставане на ... паметьта имъ ... че ще следваме ... отколѣшно начертаните ... пжть за Свободна и Незави... на Добруджа.

Русе, 27. VIII. 929 г.
Сподвижник

Важно за всички абонати **въ София.** Предупреждава... се абонатитѣ ... София, че тия дни ще бж... споходени отъ ... на администрацията за ... наплатятъ абонамента.

Единството

[illegible] по популярна дума [illegible] свѣта отъ тая. На[illegible] въ всички части на [illegible] всички организации, [illegible] класови, нацио[illegible]революционни, та ако [illegible] партии и „културни" — [illegible] съществува въпро[illegible] единството. Затова, за[illegible]срѣщаме и въ всички [illegible] съществува на[illegible] разпокъсване, ед[illegible]ване на силитѣ, сж [illegible] различия въ схва[illegible] цѣлитѣ и задачи[illegible] организация сж [illegible] тактически разли[illegible]ствуватъ идейни раз[illegible].

[illegible] обяснява всичко това [illegible] личнитѣ амбиции на тоя [illegible], да се прац[illegible] тия грамадни борби, [illegible] на „дертлии" безъ [illegible] въ тѣмната гжщ[illegible] и да се даде обективна [illegible] на причинитѣ, които [illegible] породили — значи ни[illegible] не си доизяснилъ [illegible] въпроса за единството, [illegible] да си се откъснаъ отъ [illegible], значи да си изсоглевалъ [illegible]" и „политикъ". Не [illegible] не се обясняватъ съ [illegible] само, злинитѣ не [illegible] съ благопожела[illegible]. Да фигурирашъ съ па[illegible] за единството, не [illegible] че вършишъ де[illegible] на това единство.

[illegible] повторимъ: искашъ ли [illegible] и да работишъ [illegible], а не на фрази за [illegible], трѣбва съ много [illegible] срѣчность, отхвърля[illegible] „лична дѣято[illegible]" да обяснишъ причинитѣ [illegible] единето. А фактъ е, че [illegible] разединение сжще[illegible]. Съществува и срѣдъ [illegible], съществува и [illegible] македонци, и редица [illegible] организации. Въ миро[illegible] въ разбиранията, въ по[illegible] на широкитѣ народни [illegible] е станало коренно [illegible]. Старитѣ понятия [illegible] вече да изразяватъ [illegible] на новитѣ нѣща. [illegible] не би се стигнало до [illegible] на истинския [illegible] лозунгъ за единството. Единство въ [illegible] смисълъ не [illegible] трѣбва да се раз[illegible], че е невъзможно вече да се установи. Когато обек[illegible] причини на икономи[illegible] сж разцепили съвремен[illegible] общество отъ върха, та [illegible] до последнитѣ глъбини, [illegible] да хвърлишъ [illegible] между тѣхъ и да въз[illegible] тѣхното „единство" [illegible] истинно ще бжде дон[illegible]. Съ отричането на това „разцепване" на обществото не значи, че то обективно не съществува. Две ми[illegible], две различни схва[illegible] сж въ непримирима борба днесъ. Старата, която [illegible] отчаяни усилия да отложи своето загиване, и новата, която напряга младенчески сили да разкъса овехтѣлата черупка за да даде нови простори на човѣчеството.

Когато ще издигаме лозунга за единството, ясно е, че трѣбва да се наредимъ и конкрет[illegible] на кое именно единство е въпроса. Мѣсто за отвлечена фразеология нѣма и не може да има. Ако „новитѣ радетели" на единството въ национално-революционното движение общо и въ добруджанското частно сж се нагърбили съ тая задача, трѣбва открито да кажатъ на каква база искатъ да възстановятъ това единство?

Не може да бжде вѣрно твърдението на г. Тр. Трифоновъ, че до сега движението е вървяло разединено, само за това, че „нито въ единъ ко-гото не се е изнесло никакъвъ рефератъ върху принципитѣ на движението или неговата тактика", или защото въ тѣхъ сж се разглеждали само „лични дертове" или защото движението не е давало хора съ дълбоко познание на движението не само отъ практична ами и отъ „идейна" гледна точка" (к. н.). Да хвърлишъ такъвъ толтанджийски упрѣкъ върху цѣлото добруджанско освободително движение, което има история задъ себе си, се изисква наистина голѣмъ куражъ. До колкото ни е известно, самъ г. Трифоновъ и групичката около него, не само че сж участвували въ живота на организацията и нейнитѣ конгреси, ами сж вземали и активно участие. Може ли ни каза писача отъ „Добр. дума", ако на тия конгреси всички сж били „бездарници" и „кривуни", тѣ какъвъ родъ кривунство сж представлявали?

Но въпроса е за единството. Въ името на това единство г. Тр. Трифоновъ и 4—5 души сж излезли съ новъ в-къ „Добруджанска дума". Странна логика, новъ видъ аритметично действие: събиране чрезъ деление.

Ние твърдимъ, пъкъ съ насъ ще потвърди и цѣлата добруджанска емиграция, че въ добруджанското движение отдавна има две основно противоположни разбирания за задачитѣ и тактиката на това движение, че тѣзи разбирания не сж плодъ на болната амбиция на тоя или оня, не сж плодъ на „лични дертове", а на положението и поставянето на добруджанския въпросъ, въ неговата ширина въ епохата на империализма, кждето фразитѣ за хуманность, права на народитѣ, покровителство на малцинствата и пр. пр. сж само удобна маска на грубо завоевателни стремежи и търговски смѣтки. Факти за това има толкова много и тъй изобилно, че за изреждането имъ трѣбватъ цѣли колони, тъй най добре изпитва на гърба си самата емиграция, така и поробенитѣ въ Добруджа, Македония и пр. Тѣзи факти не сж terra incognita и за хората около „Добр. дума", ако съзнателно не си затварятъ очитѣ предъ тѣхъ.

И все пакъ различия има. Тѣ сж подчертавани въ всѣко събрание, въ всѣки конгресъ. Тѣ сж подчертавани въ всѣки брой, въ всѣки редъ на добруджанската преса. Мнозинството отъ тази групичка сжщо сж застанали гледища прѣко противоположни на разбиранията и политиката на казания изпълнителенъ комитетъ.

А това сж: отъ една страна фалшиво патриотарство и дивъ шовинизъмъ, четнически и разбойнически набези, съ това внасяне и безъ това тежкото положение на поробенитѣ; анексионистическа политика, вързване добруджанското движение за колесницата на българското външно министерство, хвърляне вината върху цѣлия ромънски народъ за робството въ Добруджа, търсейки подкрепа въ своитѣ заробители — империалиститѣ и тѣхното О. Н. Отъ друга страна схващането, че робството на Добруджа е плодъ на завоевателнитѣ стремежи на международния и балкански империализъмъ, включително и българския, че добруджанския въпросъ не е чисто български, а преди всичко добруджански, че анексионизма може да донесе нови и по голѣми страдания на добруджанското население, че Добруджа не иска да бжде повече разменна монета за урегулиране смѣткитѣ на разнитѣ империалисти, че да делегирашъ правата си на една трета страна, била тя и България, значи да се откажешъ отъ своя самостоенъ характеръ, че да търсишъ покровителство отъ О. Н. значи да искашъ помощь отъ своя палачъ. Че свободата на Добруджа може да дойде не чрезъ четнически набези и отдѣлни геройства, а чрезъ организираната борба на цѣлокупното добруджанско население безъ разлика на вѣра и народность въ съюзъ съ милионитѣ потиснати малцинства въ Румъния, въ съюзъ съ самия потъпканъ трудовъ румънски народъ, въ съюзъ съ всички потъпкани национално и икономически народи на Балканитѣ и въ Европа. Свободата на Добруджа може да се реализира само като свободна и независима въ рамкитѣ на Балканската федерация.

Ето накратко г. Трифоновъ, основнитѣ различия, които сж съществували между „съюзници" и „управляващи". Тѣ не сж произволно измислени. Тѣхъ ги разбира цѣлата добруджанска емиграция и отдавна би наложила своитѣ „съюзни" разбирания, ако да не бе полицейщината турнала своя услуга на „управляващитѣ".

Добруджанската емиграция и поробеното население, отдавна градятъ своето единство на базата на добре разбранитѣ свои интереси. Тѣ изграждатъ и своитѣ масови организации, които сж единственитѣ тѣхни защитници. Идейното единство непременно ще изгради и организационното. Ревизионитѣ и търговцитѣ въ добруджанското движение на [illegible] и „управляващи" ще бждатъ изгонени изъ средата на самата емиграция.

На тѣхна страна сж държавата и болнитѣ амбиции, както и демагогията, защото тѣ сж които смѣтатъ, че единството въ движението е възможно на базата на полицейския XII конгресъ който „изключи" всички Вичевисти.

А. Вие г-нъ Трифоновъ, знаете какво сж Вичевиститѣ.

Ако вие искате да сте радетель за единството на тая емиграция, трѣбва открито да кажете на каква база ще го изграждате. Ако тя е базата на управляващитѣ които тѣ въ всеки брой на [illegible] си предъявяватъ, вие имате на разположение колонитѣ на в-къ „Добруджа". Вие сами обаче чувствувате нейната несигурность. Ако ли мислитѣ да постигнете механично единство безъ цель на база, ние пакъ ви казваме [illegible]. Добруджанската емиграция отдавна е преминала този периодъ. Тя днесъ е на идейни здрави непоклатимни позиции и върху тѣхъ само гради своето единство и води своитѣ борби.

Тези позиции сж прегърнати отъ цѣлокупния добруджански народъ, и не сж домашницитѣ отъ рода на фирмата Господинчевци, които ще ги измѣстятъ.

ЕЛЕКТРИЧЕСКО БЮРО

откри добруджанецътъ

ИВ. ПЛЯЧКОВЪ въ

Добруджанския квартал до трамвайната спирка

Извършва всѣкакви

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ и поправки.

ЦЕНИ УМѢРЕНИ, РАБОТА БЪРЗА И АКУРАТНА.

Полицаитѣ бѣсѣятъ

Читателя ще помисли, че се касае за Добруджа? Не, това става въ свободна България!

Полиции, за които се изнесе, че сж ортаци съ разбойницитѣ, които злоупотрѣбиха стотици хиляди лева взети отъ тия разбойници, които екстернираха една дейойка която не пожела да се подложи на единъ бандитъ, нанесоха побой на единъ нещастникъ жертва на тѣхната политика, защото билъ Вичевистъ.

Не веднажъ ние сме изнасяли факти, които говорятъ, че въ България властьта служи на тъмнитѣ сили въ добруджанското движение, не държейки смѣтка, че съ това тя сама подрива основитѣ подъ краката си и се явява коренъ съюзникъ на ромънската тиранична властъ, причина за нашето изгнаничество.

Добруджанскитѣ бежанци сж дошли въ тази страна не по свое желание и тѣ иматъ всички права на свободни граждани, за да не си позволяватъ отговорни и неотговорни фактори да ги тормозятъ.

Писмото което даваме подолу, ясно показва кому служатъ българскитѣ власти изъ провинцията и ние отъ името на добруджанската емиграция решително протестираме срещу тия произволи, като искаме отъ г-на министра на вжтрешнитѣ работи да внуши на своитѣ органи, че въ страната има закони, които седятъ по-горе отъ смѣткитѣ на ортацитѣ на разбойницитѣ. Ето прочие и самото писмо на пострадалия:

Г-нъ редакторе,

Презъ месецъ юлий т. г. бѣхъ арестуванъ отъ полицейскитѣ власти въ Нови Пазаръ и пребитъ отъ бой, защото вероятно тъй се е поискало на нѣкое местно величие, или нѣкой бандитъ отъ Русе.

Следъ като не намериха мотивъ да ме задържатъ повече, освободиха ме, но и до днесъ не съмъ оставенъ на спокойствие да си гледамъ работата.

На времето се отказахъ да изнеса това, защото знаехъ, че гласътъ ми ще остане гласъ вопиющъ въ пустиня и защото ние добруджанцитѣ сме научени да теглимъ, мизерията и да търпимъ произволитѣ. На това ни научиха ромънскитѣ сатрапи.

Чашата на търпението обаче се препълва. Преди нѣколко дена ми даоха срокъ да напусна селото. Кжде ще ида предъ настжпващата зима, това не интересува „патриотичната" полиция.

Поради това азъ рѣшихъ преди нѣколко дена да отида въ Варна и подиря работа като работникъ обущарь. Тамъ стояхъ четири дни. Разбира се най-напредъ отидохъ при познати добруджанци, чрезъ които смѣтехъ, че ще намеря по-лесно работа. Подирихме тамъ, но не се намери, защото и въ обущарското производство бушува икономическата криза.

На 9 н. м. решихъ да се върна пакъ въ село и тъкмо щѣхъ да си потеглямъ, сиза ми се нужно да отида въ клуба на работническата партия, да подиря едно лице, което ми обеща, че ще нареди чрезъ приятели да мога да пжтувамъ до Нови-Пазаръ съ автомобилъ за който нѣма да платя нищо, защото безъ друго автомобила отивалъ празенъ.

Въ клуба имаше много хора които азъ не познавахъ, освенъ двама. По тия дни въ Варна имаше и нѣколко отъ бандититѣ на В. Д. Р. О. отъ Русе.

Въ клуба е имало единъ тѣхенъ колега отъ Варна на когото името не зная и който ме запита дали съмъ добруджанецъ. Отговорихъ му утвърдително. Следъ малко отидохъ на площада „Мусала" да питамъ кога ще замине колата съ която щѣхъ да пжтувамъ. Връщайки се, прибирамъ си багажа и отивамъ къмъ автомобила, обаче по пжтя бѣхъ срѣщнатъ отъ лицето което въ клуба ме пита дали съмъ добруджанецъ и заедно съ още едно лице ми заявиха, че съмъ арестуванъ.

Въпреки обясненията ми, че съмъ дошелъ за работа и си заминавамъ, азъ бѣхъ подкаранъ и отведенъ въ обществената безопасность. Задържанъ бѣхъ отъ 10 часа преди обедъ до вечерьта.

Въ обществената бѣхъ разпитванъ отъ началника който между многото въпроси, които ми зададе пита ме и това: Кжде е Димитъръ Дойчевъ, защо съмъ билъ Вичевистъ, защо съмъ се срещалъ съ Рашко Чорбаджиевъ и други Вичевисти, отговорихъ му, че тѣхъ познавамъ отдавна съ тѣхъ се срѣщамъ.

Надвечерь бѣхъ поканенъ отново въ канцеларията на началника който ме повали на земята и скача по гърдитѣ ми до като се измори.

Следъ това бѣхъ освободенъ съ изрична поржчка веднага да напусна града, защото не че той не отговарялъ *добруджанци живи да ме убиятъ*.

Въпреки заплашванията азъ не напуснахъ а нарочно се поразходихъ изъ града нощно време, но изглежда, че бандититѣ нѣмаха куража да ме закачатъ.

Трѣбва да отбележа, че по това време прочутия Слави Алексиевъ бѣше въ Варна, а единъ отъ агентитѣ бѣше отъ добруджанскитѣ бандити.

Всичко това моля изнесете въ вестника, за да види добруджанската емиграция кому служи българската властъ.

с. Зминяла, Ново-Пазарско.

Манчо Димовъ

Бухалитѣ

Следъ XII полицейски конгресъ социалъ фашиститѣ измислиха новъ начинъ за действуване. Презъ страхъ, че ще бждатъ блемирени, те не посмѣха да свикатъ събранието на Соф. д-во въ което да отчетатъ своя „отчетъ" и да гласуватъ бюджета на изтичащата вече година. И останаха господата на челото на себе си. Защото едно ржководство, което не се ползва отъ довѣрието на организацията, което боймѣ „представлява" не е нищо друго освенъ чучули.

И въпреки, че не е гласуванъ никакъвъ бюджетъ, нашитѣ „водачи" си разпредѣлиха левчетата на огладнялата емиграция и безъ да е питать поне[illegible] да разполагатъ съ тѣхъ. Добруджанци обаче възмутени отъ цѣлата тая система на сатрапничество, отказаха да дадатъ вноскитѣ си. Тѣ не можаха да гледатъ какъ нѣколцина кариеристи, намѣстили се на отговорни мѣста съ съдействието на полицията задържатъ [illegible]. И сега когато престои годишно събрание, въ което единствено ще има възможность най после да се отърси отъ кърлежитѣ, социалъ фашиститѣ поставятъ нова машинация. Онни които не сж били редовни презъ изтеклата година, нѣматъ право на гласъ. Е добре. Тъкмо вие попадате подъ това число, господа „кърлежи". Вие сте най-нередовни къмъ повелѣнията на организацията. Вие станте по въпроситѣ безъ да

Квартални неволи

Есеньта дойде, дойде наедно съ нея и теглото за крайнитѣ квартали въ София. Първитѣ дъждове подшепватъ че страшна каль ще се гази и тая зима. Шосето за Княжево, като кряшна хубавица се увива, но за жалость въ шпалиръ отъ тиня и хендеци. Само който е живѣлъ напримѣръ въ Добруджанския кварталъ, знае колко сили и какво геройство е нуждно, за да се впустнешъ въ кальта, която ревниво като стражъ разделя квартала отъ шосето. И тая каль разляна на ширъ и надлъжъ се нарича „алея".

Да не говоримъ за въ квартала. Канавкитѣ за които отъ години насамъ добруджанци натискатъ тукъ и тамъ, и тая година не се изкопаха. Водитѣ ще навлѣзатъ и квартала ще се обърне на мочурливъ. А пясъкитѣ отъ сгурия, които бѣха рожба на предизборна агитация, едва напомнятъ, че добруджанци трѣбва да лягатъ и да ставатъ съ молба — изъ бори кмѣта да ини, та нѣщо дано имъ се направи.

Време е вече да се замисли и за Добрудж. кварталъ. Дано поне то на време е двойно дано.

На 27 т. м. въ добруджанския кварталъ при III гаражъ, се положи основния камъкъ на новостроящето се училище.

На тържественото присѫтствуваха г. г. кмета Вазовъ, Дечевъ, Дадовъ председ. на учил. настоятелство г. Биневъ и др. Молебена бѣ отслуженъ отъ арх. Паисий и квартални св. Я. Богоевъ. Държаха се речи, подписва се актъ. И тъкмо тукъ бѣха наскърбени добруджанци отъ г. Биневъ за дето въ речьта си и написания отъ по-рано актъ за случая не бе споменато нищо за Добруджа, което се изрази въ шуменъ протестъ отъ страна на случайно присѫтствуващитѣ добруджанци. (Защото покана нѣмаше) престъпно нехайство.

Използуваме случая да напомнимъ на г. кмета за належащата нужда отъ постилане на улицитѣ съ сгурия. Разбира се, че ни обѣща да стори това. Но дано не остане само съ обѣщание. Ще чакаме и гледаме, и се молимъ дано не забрави. Следъ това имаше гощавки. *Кварталецъ.*

е приетъ нашия отчетъ. А кѫде е бюджета ви? Мислимо ли е една организация безъ бюджетъ? Съ какво основание вие ни искате вноскитѣ, когато не знаемъ за какво ще се изразходватъ те? Ясно е кой е наведения.

Но има и нѣщо друго. Д-во Добруджа организира добрудж. емиграция. Та въ своето болшинство е бедна, осиромаля.

Тя не може да плаща. Но това не значи още, че тя се не интересува отъ работитѣ на организацията и сѫдбата на поробена Добруджа. Нима само богатия чувства изгнанието? Много парадоксално, за да не кажемъ нѣщо повече.

Ние застѫпваме становището, че не членскитѣ вноски, които всѣки не може да плати е критерия отъ който трѣбва да се изхожда при опредѣляне правата. Всѣки добруджанецъ носи своето право съ факта че е такъвъ. Който твърди противното, носи мантията на чорбаджийството отъ турско. И макаръ че не ще му е много драго ще получи презрението на цѣлата емиграция, тъй както българския родъ презираше чорбаджиитѣ. Не е много ясно, кога буквитѣ ще бѫдатъ заровени на бунището.

Предъ XIII ред. конгресъ

Той наближава. Полицейския изпълнителенъ комитетъ старателно крие мѣстото и датата когато ще се свика, защото чака да си приготви машинациитѣ.

За добруджанската емиграция обаче е ясно, че конгресътъ наближава и тя трѣбва трезвено да се готви за него. Въ Шуменъ миналата година социалъ-фашиститѣ въ съюзъ съ бандититѣ отъ В.Д.Р.О. и полицейскитѣ власти, нанесоха ударъ въ гърба на движението и днесъ съ всички сили на фалшификацията, демагогията и терора, се мѫчатъ да закрепятъ това положение, макаръ и да получ за решителенъ отпоръ и бламъ отъ широкитѣ добруджански емигрантски маси.

Това положение отъ една страна и отъ друга голѣмитѣ задачи които предстоятъ за разрешаване предъ добруджанското освободително движение и неговиятъ ценненъ помощникъ — добрудж. емигрантско движение — налагатъ на емиграцията да напрегне всички сили и да изтръгне рѫководството на своя съюзъ отъ калнитѣ рѫце на бандититѣ и тѣхнитѣ оръдия социалъ-фашиститѣ.

Изминалата година показа ясно, че по-вече отъ всѣкога, интереситѣ на движението налагатъ една смѣла ориентация на честномислящитѣ деятели и добруджанската емиграция, защото живота крачи съ бързи крачки и не е чудно събитията да ни изпреварятъ неподготвени, съ раздробени сили, замъглено съзнание.

Днесъ добруджанското освободително движение въ неговата база — Добруджа, прави голѣми завоевания въ областьта на организационното изграждане и публично проявление.

Емиграцията не бива по вече да бѫде слугиня отъ продадени политици и чужди на нейнитѣ болки и интереси „вождове". Не бива да се повторятъ минали грѣшки, а се напрегнатъ всички сили и съ смѣла и дружна борба се прочистятъ редоветѣ на организацията отъ тия „вождове", за да може добруджанското емигрантско движение да закрачи въ унисонъ съ освободителното движение отвѫдъ и съ духътъ и нуждитѣ на времето и борбата.

Съ тѣзи разбирания, нека всички се впрегнатъ на работа за XIII добруджански конгресъ.

Нека XII конгресъ отъ миналата година бѫде последния полицейски конгресъ, а XIII началото на смѣли борби за свободата на поробена Добруджа, на единството въ тая борба, между движението вѫтре и това на емиграцията.

НАЙЧО СТРАШИМИРОВЪ
счетоводитель
приема да обзавежда презъ свободното си време счетоводства въ малки предприятия изъ всѣкакви стопански отрасли
срещу скромно възнаграждение. Работа акуратна и винаги редовна. Референции отлични. Запитвания телеф. № 53—92
или писменно до сѫщия
ул. Пиротска № 60 — София.

ДОБРУДЖАНЕЦЪТЪ [illegible] е открилъ
ОБУЩАРНИЦА
на ул. Царъ Шишманъ № 9
Изработва по поръчка
СОЛИДНИ и ЕЛЕГАНТНИ ОБУЩА
Приема поправки на износени цени. За добруджанци специални отстѫпки и цени.

Вслушайте се най-после

Голямъ е помяника на падналитѣ македонци отъ самоизтребителната борба, която десетки години тровиха тѣхнитѣ редове. Много самоотвержени ратници и водачи падаха въ миналото! Пагубния методъ на самоизяждане, който и злини да донесе за освободителното движение, макаръ и осѫденъ отъ македонскитѣ народни маси, не се изостави. До като всрѣдъ емиграцията, а така сѫщо и отвредъ въ поробена Македония идеята за една обща борба на всички национално поробени на Балканитѣ, за извоюване свободата на Македония, Добруджа, Тракия и всички потиснати зрѣе и сплотява маситѣ, върховетѣ въ македонскитѣ организации, увлечени въ тая пагубна традиция на самоунищожение, продължаватъ своитѣ кавги, които ги довеждатъ до кървави разпри. Не преди много въ Варна бѣ убитъ г. Бамдоровъ, членъ на З. П. на ВМРО и неговия телохранитель В. Милевъ. Като се има предъ видъ, че Бамдоровъ бѣ човѣкъ на Протогерова и нѣкситѣ въ ВМРО между протогеровисти и хората на Ив. Михайловъ отъ една страна и отъ друга — писмата оставени отъ Бамдорова, ясно става, че убийството въ Варна е една брънка отъ черната върволица, началото на която е убийството отъ миналата година на ул. Ц. Самуилъ.

Тая констатация обаче не успокоява никого, най-малко поробения македонски народъ и неговата емиграция. Въпроса не се свежда до търсене на убийцитѣ и тѣхнитѣ вдъхновители. Защото не е изключено тѣ самитѣ да ни кажатъ това. Въпроса, който всѣки трѣбва да си зададе е следния: „Кѫде се крие причината на това зло? Кому сѫ потрѣбни тия жертви? Но, нека кажемъ самата истина, нито единъ вестникъ отъ македонската преса, поне до сега, не ни даде отговоръ на горнитѣ въпроси. За съжаление ние срещаме само или остри обвинения или нѣкъ едно, съ нищо необяснимо, индиферентно хроникарско съобщение за това убийство. Дали така ще бѫде и по нататъкъ не можемъ да знаемъ. Понеже мнението което всѣки честенъ революционеръ изказва, е да се намѣри първо причината и отъ тамъ да се почне.

Отъ писаното до сега въ пресата, безъ македонската, срещаме на много мѣста позивъ къмъ властьта да се намѣси въ мини-ота на македонцитѣ. Да дигне рѫка отъ тѣхнитѣ организации, като ги остави сами да рѫководятъ своитѣ освободителни борби. Дали тоя наменъ отправенъ къмъ властьта крие огнището на македонската зло? Дали системата на върховизма заплашва макед. нац. революц. движение? Нека всѣки македонецъ, всѣки националенъ революционеръ си отговори самъ. Но нека и Каинъ потръпне предъ своитѣ жертви, защото не бѣше малко починалитѣ, които трѣбваше да му покажатъ, че пѫтя по който върви е пагубенъ. Че Македония, Добруджа, Тракия, не сѫ и не могатъ да бѫдатъ разменна монета въ дипломатическитѣ гешефти на малки и голѣми, на угодни и неугодни. Мина времето когато се считаше, че македонския народъ е български. Днесъ въ всичкитѣ свои поддѣления и лагери всички македонци сѫ прегърнали идеята на Гоце Делчевъ за свободна Македония. Време е вече да се разбере отъ фактори и факторчета, че всяко вмѣшателство на властьта въ македонскитѣ работи е само една провокация и нищо повече. И не само въ македонскитѣ. Властьта трѣбва да стои далече и отъ борбитѣ на добруджанци, тракийци и други. Колкото и млада Добруджанската организация почувствува това вмѣшателство. Кръвопускането, което доде него резултатъ на него я лиши отъ достойни синове. И за съжаление то още продължава. Не много отдавна се посѣгна върху софийската младежка организация.

Спрете! Дигнете рѫце отъ националнитѣ организации. Тѣ безъ васъ сѫ по добре, защото винаги когато сте се намѣсвали, само злини сѫ ги грозили. Оставете ни сами да търсимъ пѫтя на освобождението си. Не разединения, не вражди и взаимноизтребления, а обща борба на всички поробени и потиснати е нуждна. Щомъ това не може да направитѣ, стойте настрана! Тъй е повелята на цѣлокупната емиграция, вслушайте се най после, вие властници!

Пандарошевъ

По новитѣ студенти

изъ Добруджа

Всѣка есень отъ Добруджа поематъ пѫтя за чужбина едно голѣмо число младежи за да продължаватъ своето образование. Голѣма часть отъ тѣхъ идватъ въ България, главно въ София. Тия младежи сѫ завършили българскитѣ гимназии въ Силистра и Добричъ обаче тѣ въ румънски университетъ не могатъ да постѫпятъ, тъй като тия гимназии не сѫ признати отъ румънската държава.

Болшинството отъ тия младежи сѫ синове на бедни родители отъ градоветѣ и селата. Чрезъ трудъ, при мизерни условия и голѣма прилежность, при неописуемия терор на националното и икономическо робство тѣ сѫ успѣли да довършатъ своето срѣдно образование.

Жаждата за знание, за свобода, черното робство сѫ ги принудили да напуснатъ бащинъ кѫтъ за да се обрекатъ на нови страдания и изпитания.

Една часть отъ тѣхъ може би сѫ си осигурили минимална издръжка, по-голѣмата часть обаче идватъ съ надеждата да намѣрятъ нѣкаква работа и покрай нея да каратъ и университета. Дали ще успѣятъ? Въ единъ моментъ, когато тукъ бушува една нечувана безработица, когато стотици хиляди български работници стоятъ съ скръстени рѫце безъ работа и въ страшна мизерия, когато хиляди млади и стари съ завършено срѣдно и висше образование висятъ по цѣли месеци предъ разни министерства и канцеларии за работа, въ сѫщото време, когато отъ тѣхъ, по заповѣдь на империалиститѣ, изхвърлятъ съ десетки хиляди на улицата — при това положение едва ли би се усмихнало щастието на тия наши братя. Тѣ ще дойдатъ да увеличатъ армията на безработнитѣ, на безприютнитѣ, на ненемогващитѣ.

Не съ цель да ги разколебаемъ и обезвѣримъ, обче имъ казваме това. Напротивъ, ние ги посрещаме съ радость въ нашата срѣда, сочейки имъ действителността такава, каквато си е — грозна и отвратителна — за да могатъ постойно да я посрещнатъ и ѝ се противопоставятъ. Подъ ударитѣ на тая действителность ще рухнатъ много илюзии, ще отпаднатъ ... възвишени младежки ... Подъ тия удари ... ще трѣбва да се ... духъ, ще трѣбва да се ... ни другъ мирогледъ и характеръ, който ще ... нашитѣ млади другари ... свѣтли хоризонти.

Тука, при тая действителность тѣ ще трѣбва да ... вдълбочатъ и да намѣрятъ отговора на много въпроси, които самия животъ имъ налага.

Робството, което ... нашата родина, робството въ всичкитѣ му форми и прояви национално, политическо, икономическо, което ... крила на ... и тукъ не ще ги остави на мира. Условията, при които тѣ ще работятъ и живѣятъ, ще ги сблъскатъ лице съ лице и тукъ съ него. За тая борба, обаче, ще се иматъ онѣи борци, за които не ще има преграда ... то тѣ не ще стрешатъ. При такива условия ... се наникаха български революционери: — въ тѣхъ известна и Ботевъ, и Левски и Караджата. Тия условия ги накараха да се отрекатъ отъ себе си за да се отдадатъ на цѣло на освободителното дѣло.

Нашето освободително дѣло има нужда отъ пламъка отъ себеотрицанието, ... идеализма и трезвата мисъль на тия млади другари. Нему сѫ необходими още повече тѣхнитѣ дѣла. Нека тѣ се наредятъ въ неговитѣ редове, да присъединятъ своитѣ сили къмъ тия на милионитѣ за да могатъ съ общи сили да строшатъ робскитѣ вериги и минатъ отъ царството на *необходимостьта къмъ царството на свободата.*

Селянитѣ подематъ борбата

Отъ Добруджа ни съобщаватъ, че населението тая есень се раздвижва въ колективна защита на своитѣ интереси.

Отъ много села изъ Добричко ни окрѫгъ сѫ подадени колективни протести противъ политиката на колонизация изъ изгонване на мѣстнитѣ безимотни жители.

Подадени сѫ сѫщо протести и противъ нехайството на правителството, което не позволява на колониститѣ да си построятъ жилище, а ги настанява въ тия на мѣстни жители, нужни за самитѣ тѣхъ.

Тѣзи факти показватъ ясно че добруджанскитѣ маси вече напипватъ правилния пѫть за защита на собственитѣ си интереси и тогазъ, когато политиканитѣ изъ българскитѣ чорбаджийски срѣди водятъ пазарлъци за мѣнати и коалиции съ румънскитѣ сатрапи масата подема борба за защита на своитѣ интереси често дори изоставена отъ политиканствующата „интелигенция".

Днесъ въ Добруджа най-болния въпросъ е селския.

Последнитѣ колективни протести обаче, показватъ, че добруджанското село се надига и не ще позволи на разни политически търгаши да си играятъ съ неговата сѫдба.

Училищни. Вечернитѣ курсове на свещеникъ *Михайловъ* ул. „Алабинска" 37 Търговски Кооперативенъ Домъ, започнаха занятията си на 1 октомврий.

Останалитѣ безъ образование младежи могатъ да се запишатъ за всички прогимназиални и гимназиални класове.

Записванията продължаватъ до попълване ваканитнитѣ мѣста.

София—Печатница „Съгласие"

Год. III. София, 23 октомврий 1929 год. Брой 63

Годишенъ абонаментъ
За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

Обявления:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

Свободна Добруджа

Седмиченъ вестникъ за национални въпроси

Записване на абонаменти се придружава съ сумата

Издатель комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа" — София

Главенъ редакторъ
Д-ръ П. Вичевъ
Телефонъ № [illegible]

XIII Добруджански конгресъ

Той е насроченъ за 8, 9 и 10 XI т. г. въ гр. Разградъ.

Следъ дълги ккдрувания и шушукания, И. К. на съюза най-после се реши да го обяви.

Отъ нѣколко години насамъ, конгреситѣ на нашата организация се обърнаха на мѣста кждето биваше изнасилвана и фалшивицирана волята на емиграцията, а политиката на организацията се направляваше по пжтища опасни и гибелни за добруджанското освободително движение. Мѣста, кждето съ помощьта на насилията се поставяха за ржководители на организацията лица, случайни гости въ движението, непознаващи нуждитѣ и болкитѣ на маситѣ, не живеяши съ борбитѣ и идеалитѣ на добруджанския народъ — лица, кой продалъ брата, кой убилъ баща си.

Последниятъ XI. конгресъ беше типиченъ изразъ на тази констатация. Съ полицейски насилия, заплашвания и бандитски побоища, реакционната фашистка десница наложи на конгреса решения, които явно е, се диктуваха отъ страхътъ на тъмнитѣ сили въ движението отъ добруджанскитѣ бежански маси.

На XII-ий конгресъ се прокламира ерата на социалъ-фашизма въ нашето движение и тържеството на неговата шаткава и опасна за едно освободително движение политика.

Подъ впечатлението на току що станалата промяна въ Ромъния съ идването на власть на Маниу, съ подкрепата на ромънскитѣ социалъ-империалисти, съ полицейски насилия нашитѣ социалъ-предатели, наложиха много опасни илюзии въ средата на добруджанската емиграция.

Така тѣ прокламираха „настжпващата" ера на „демократизирането" на Ромъния и поздравявайки победата на „демокрацията" на Маниу, прокламираха и отчаквателното положение на организацията.

Жестоката действителность презъ изминалата година, обаче, разби на пухъ и прахъ тѣзи илюзии и робството и черната действителность въ Добруджа се показаха въ своя истински страшенъ видъ. И при властьта на ортака на социалъ-империалиститѣ — Маниу, положението си остана сжщото, а нѣкжде се влоши. За жалость това потвърждение трѣбваше да се запише съ кръвьта на мжченицитѣ отъ Гарванъ, Шабла, Чаиръ—Харманъ, Бабукъ и др.

И на XII-ий конгресъ нашата позиция бѣше; че и отъ Маниу не бива да се отчаква нищо добро, защото и той подобно на своитѣ предшественици, е агентъ на крупния капиталъ и империализма.

Ние предупреждавахме добруджанскитѣ маси да се пазятъ отъ илюзии и да не губятъ златно време въ празни отчаквания и опити, а да градятъ здраво Съюза си съ другитѣ поробени народи въ Ромъния, балканитѣ и свѣта, за да извоюватъ свободата си въ неравна борба съ империализма. Нашиятъ гласъ обаче, бѣше заглушенъ отъ воя на реакционнитѣ сили.

Нашата мисъль бѣше обявена за „еретична" и смущаваща спокойствието на господствуюшитѣ, които чрезъ своитѣ мизерни слуги социалъ-фашиститѣ въ нашето движение, ни „изключиха" за нея. Съ това обаче, тѣ не затвърдиха своитѣ шаткави позиции.

Живота се указа по-силенъ отъ шаткостьта на реакционнитѣ орждия и тѣ получиха решителниятъ бламъ на бежанскитѣ маси.

Наредъ съ това нашитѣ позиции печелятъ ежедневно почва не само всредъ добруджанскиятъ народъ, който отдавна здраво стои на тѣхъ, а и всрѣдъ другитѣ поробени народи. Презъ тази година именно въ Германия тия народи чрезъ свои представители се събраха на II-рия анти-империалистически конгресъ, кждето заякчиха своятъ Съюзъ, а за насъ добруджанцитѣ отдѣлиха специално внимание и мѣсто.

Всрѣдъ населението въ Добруджа презъ изтеклата година се забелязва единъ подемъ и решение за активна борба, както срещу ромънската реакция, тъй и срещу бандитизма и чорбаджиитѣ, които правятъ усилия да се промъкнатъ всредъ него често добре маскирани.

При това положение предъ XIII конгресъ на добруджанската емиграция се поставятъ сжщественни задачи.

На този конгресъ тя трѣбва да реши дали ще остави и за напредъ организацията като опашка днесъ на тая, утре на оная властвуюшки партии въ България и по политическата линия да се плува въ водитѣ на реакцията, или ще слее усилията си съ тия на всички потиснати, за да се бори за реализирането на освободителниятъ добруджански идеалъ.

Днесъ се извършва една прегрупировка на силитѣ. Два фронта сж изправени лице срещу лице. Фронтътъ на старото, реакционното, което си отива и тоя новото, свободолюбивото което се готви да го замести.

Като освободително движение, нашето мѣсто не е другаде освенъ на страната на втория фронтъ.

Преди 10 години Великиятъ Добруджански Съборъ каза ясно това. На XIII конгресъ добруджанската емиграция трѣбва смѣло да го подтвърди.

Ние не се съмняваме, че такава е волята на добруджанскиятъ народъ и емиграция, но ние имаме всички основания да подозираме, че и тази година ще се направятъ опити да бжде заглушена и изфалшифицирана тази воля.

Още отъ първиятъ моментъ, на насрочването на конгреса, социалъ-фашиститѣ показаха, че се готвятъ за тази фалшификация, разбира се ако имъ се отдаде.

Всичко това, обаче, налага на емиграцията да бжде будна и на поста си. Трѣбва да се заематъ всички мѣрки щото на конгреса макаръ набързо скъпенъ и незаконно свиканъ, да се явятъ представители които не ще трепнатъ и се огжнатъ предъ заплашванията, а ще отговорятъ достойно на фалшификацитѣ.

Само тъй ние властно и мощно ще наложимъ волята на емиграцията.

Противъ решенията на XII полицейски конгресъ! Противъ изключванията на заслужилия дейци;

Противъ социалъ-империализма, за съюзъ и братско споразумение между всички национално и социално потиснати, за смѣла и упорита борба срещу националното робство.

Противъ империализма, за Свободна и Независима Добруджа въ рамкитѣ на Балканската Федерация.

По този начинъ емиграцията ще изправи фронта си съ населението въ Добруджа и другитѣ народи и като ценень авангардъ въ освободителното движение ще застане въ първитѣ редове на борбата за народно освобождение. Съ тѣзи разбирания и позиции смѣло и открито на работа за тѣхното възприемане отъ XIII ред. конгресъ на нашата организация.

Ив. Георгиевъ

Кървавитѣ изтжления не преставатъ

Тѣ нѣма и да преставатъ. Тѣ все повече ще зачестяватъ и тѣхната жестокость ще расте. Съ поводи и безъ поводи, инквизициитѣ и сѣдизма надъ мирното население ще се утѣпва. Дали Либерали или Маверсковци, или пъкъ националъ-царанисти и социалъ фашисти сж на власть — кървавата диря ще продължава своето шествие: вчера въ Татаръ Бунаръ и Лупени, днесъ въ Бабукъ и цѣла Добруджа, утре може би въ самия Букурещъ.

Когато мизерията, глада и кървавата експлоатация ставатъ непоносими и пъшкащитѣ подъ бремето на политическото и економическо робство, ромънски работници и селяници се вдигнатъ на борба — надъ тѣхъ господствуващата финансова олигархия, независимо отъ образа, който носи, ги обвинява въ „болшевизъмъ" и картечницитѣ и бомбитѣ се турятъ въ действие.

Когато, въпреки нечуванитѣ „законни" и „беззаконни" издевателства надъ добруджанското население, въпреки рекитѣ отъ кърви, които сж пролени, последното не само не напуща своята земя за да я остави въ разпореждане на чокоитѣ и тѣхнитѣ слепи орждия — цинцаритѣ, ами напротивъ, намира сили въ себе си и организирано да се съпротивява, — тогава следватъ разкритията на „комитаджии" и масови изтезания, арести и убийства.

Насъ не ни очудва това. Кръвопийцитѣ на робството и тиранията ще продължаватъ своето кърваво дѣло дотогава, докато потиснатитѣ не намѣрятъ сили въ себе си за да [illegible] съ единъ замахъ да турятъ край на това царство кърваво, трепно.

Последното дѣло на реакцията въ Добруджа е арестуването и инквизициите на около 30 души мжже, жени и деца въ с. Бабукъ. [illegible] на [illegible] сж жители на една страна, която владеятъ [illegible] търтия иска на всѣка цена да задържи и експлоатира.

Ние нѣма да отправяме молби къмъ Г. Маниу да си спомни за своитѣ обещания — това ще оставимъ да направятъ „нашитѣ" чорбаджии, които отдавна направиха нагледно [illegible] — ние нѣма да отправяме протести къмъ О. Н. [illegible] апели къмъ неговитѣ крепители — крепители на всѣко робство, — това нѣка направятъ хората на „нашия" [illegible] комитетъ.

Ние обаче се обръщаме къмъ това нажменно, измъчено, прогонвано, избивано и ограбвано население и казваме: Нѣма друга сила, която да те спаси отъ това положение, освенъ твоята собствена. Не новитѣ провокации и издевателства отговори не съ униние, а съ още по-голѣмо стягане на редоветѣ си, съ още по-масово и здраво организиране. Само твоята собствена организация е въ състояние да даде не само отпоръ на кървавитѣ изстжпления на чокойската власть, ами само чрезъ нея можешъ да сринешъ и кървавото й господство. Масовитѣ протести и действия, като Силистренската еднодневна стачка, която въ даденъ моментъ да обхване цѣла Добруджа, еда пжть, който вѣрно е начертанъ и по който трѣбва да се върви. И той е пжтя, по който въсъ и ромънския трудящъ се народъ и който не може да имя за резултатъ край на реакционния режимъ.

Немския езикъ

въ Южния Тиролъ най-после премахнатъ

Насилственото италиянизиране на Южния Тиролъ е стигнало дотамъ далечъ, че тамошнитѣ жители трѣбва служебно да замѣнятъ досегашнитѣ си немски имена съ италиянски.

Фашисткото правителство на Мусолини преди две години прекара щото въ немскитѣ училища понрай немския езикъ да се предава и италиянски.

Въ началото на октомврий т. г. италиянското правителство е забранило употрѣбяването на немски езикъ въ училищата и учрежденията.

Платихте ли си абонамента за вестникъ „Свободна Добруджа"

Международната конференция въ Хага

Империалисти и Социалъ-Империалисти се съюзяватъ. — Ликвидация на войната ли? Не! Подготовка на бѫдещата война.

Подъ горното заглавие единъ голѣмъ швейцарски вестникъ помѣства статия, която ние даваме въ преводъ.

Мнения около плана Йангъ

Днесъ въ Хага се събраха представителитѣ на европейскитѣ империалисти. Холандската столица е най-богата за тѣхъ съ поучителни дѣла. Въ 1898 г. въ Хага царь Николай II свика за първи пжть делегатитѣ на великитѣ сили. Говори се за арбитражъ и намаление на въоръженията: нѣколко години по-късно избухна руско-японската война, после инцидентитѣ въ Танжеръ, откѫдето произлѣзе Европейския превратъ. Пакъ въ Хага, извикани отъ Романовъ, дипломатитѣ се събраха отново въ 1907 год.: седемь години по-късно Европа бѣше въ огънь и кръвь. Пакъ въ Хага най-после въ 1922 г. буржуазията на континента, смазана въ своитѣ опити за въоржжено нападение срещу Съветитѣ, опита напразно да наложи на пролетарската държава условия, които биха поставили въ опасность придобивкитѣ на революцията.

Столицата на Холандия изглежда че е предопредѣлена за тия сделки: Спомена за вчерашнитѣ събрания би трѣбвало да вдъхне поне малко благоприличие у търгашитѣ отъ днесъ и желаното бжеще.

Лондонъ 1924 г. Хага 1929 г. Отъ плана Доусъ до плана Йангъ

Кой е предмета на събранието, открито тази сутринь въ палата на Etats Generaux, седалище на конференцията? Какво се главно ни казватъ, да се изпълни плана Йангъ, да се обмислятъ политическитѣ последствия и да се постигне едно уреждане до край на проблемата за репарацитѣ и окончателната ликвидация на войната.

Крайно уреждане? Окончателна ликвидация? Ние сме чували вече, струва ни се, да се употрѣбяватъ тѣзи съблазнителни изрази. Въ 1924 год., когато г-нъ Ерио фланкиранъ отъ Гронбахъ и В. Орионъ избѣга въ Лондонъ и удобри плана Доусъ. Не се ли прокламира отъ страна на цѣлия свѣтъ, че проблемата за репарацитѣ е напълно разрешена и че е излѣкувана най-после една отъ най-опаснитѣ злини следъ войната? Плана отъ 1924 г. бѣше ли прочие невѣренъ? Бѣше ли той починалъ отъ смъртоносна „криза"?

Тѣ не ни казватъ определено...

Съвокупността на предложенитѣ препоржчваха да се запази финансово равновесие на Reich'a да се уталожи временно международнитѣ антагонизъмъ и най-вече да се отстрани революционното застрашение, което тежеше върху Германия и върху цѣлия континентъ и плана Доусъ отговаряше на нуждитѣ въ момента. Той бѣше средство въ единъ периодъ на повишено империалистическо развитие.

Най-после сжщностьта на решението Доусъ? Не само че правилника отъ 1924 год. не бѣше окончателенъ но той не можа да бжде и приложенъ, понеже първата годишнина, която той предвиждаше, трѣбваше да протече отъ 1.IX 928 год. до 31.IV. 929 год. Да си кажемъ право, преработената система само отложи ето вече 5 години решението на проблемата, безъ обаче да уталожи опознанията, които подкопаватъ капиталистическия свѣтъ.

Но на прага на единъ периодъ, който характеризира преди всичко империалистичната борба за раздѣлянето на свѣта, изникнаха нови проблеми, на които плана Доусъ не даваше разрешение. Трѣбва едно ново разпредѣление на зонитѣ за финансово влияние, трѣбва да се разпредѣлятъ твърде ограниченитѣ пазари при наличността на едно общо свръхпроизводство, трѣбва да се форсира разрешението на финансовитѣ и економически мжчнотии презъ тѣзи последни години, за да се възпре нагиганието на пролетарията, който се обоснова отъ конфликтитѣ и отъ своя радикализъмъ, трѣбва да се опита да се спечелятъ пазаритѣ на Съветитѣ, трѣбва най-после да приготвятъ дипломатическитѣ сгрупирания за въ случай на близкия и неизбѣженъ военен конфликтъ. Ето кой бѣше обетката на „комитета на експертитѣ", председателствуванъ отъ Йангъ. Ето кое ще бжде, задъ техническитѣ разисквания, сериозната грижа на търгашитѣ въ Хага. И ако на масата на конференцията американския наблюдатель ще се помжчи да начертае сценарното, то е защото въпрѣки установения си монетенъ пазаръ американския капитализъмъ, те избѣгна на общата свѣтовна капиталистическа криза.

Оставяме, поне за сега, техническата подробность, която ще служи като основа на интернационалната конференция и си запазваме правото да се повърнемъ на тази фамозна банка на интернационалното уреждане, която ще бжде сводния ключъ на цѣлия строежъ.

Плана Йангъ. Германския пролетариатъ и С. С. С. Р.

Ограничаваме се върху три главни констатации:

Още отъ днесъ е ясно, при каквото и резултатъ отъ събранието въ Хага, че свѣтовния пролетариатъ, в особенно германския ще бжде, който ще носи товара на този правилникъ.

Въ края на краищата съ този правилникъ Германия губи възможноститѣ, които за имаше, да пренася въ известни случаи своитѣ плащания. И ще трѣбва, за да може да посрѣщне своитѣ нови задължения, да намали своитѣ цени и дойде въ съотношение съ тѣзи на другитѣ държави, което значи пристжпване къмъ едно намаление на заплатитѣ. Това намаление споредъ економиста Кеунесъ трѣбва „да достигне нечути пропорции".

Отъ друга страна въ курса на преговоритѣ на експертитѣ идеята, че на гърба на Съветския съюзъ ще може лесно да се контрибуиратъ сжщитѣ американски плащания, като се освободятъ отъ задълженията на царизма, ясно пролича. Това мнение безъ стеснение бѣше изказано отъ Agence Economique et Financière. Сжщия вестникъ не скри, че „завладяването на руския пазаръ" ще бжде една отъ главнитѣ задачи на Banque Internationale.

Съперничество около плана. Мнението на Сноуденъ

Друга констатация: Нѣколко месеца откакъ експертитѣ завършиха своитѣ работи и изглеждаше, че всички подписаха заключението.

Отъ тогава позициитѣ сж опредѣлени точно. Въ навечерието на конференцията конфликтитѣ по интереситѣ се усилиха и съперническитѣ групи се дебнатъ съ недовѣрие. Обеваха се за утре или други день единъ пристжпъ на Британския секретарь на държавното съкровище Сноуденъ не отстжпя щото английската часть отъ германския годишенъ платежъ да бжде намалена; той се противопоставя на германскитѣ платежи въ натура, като вредителни за британската индустрия. Той се опасява, че банката на интернационалното уреждане лишава Английската Банка отъ нейната роль като разпредѣлителка на кредита.

Франция отговори както се и очакваше на това неприятелно положение. Управлението на Парижъ и това на Banque de France не сж чужди, безъ съмнение, на огромнитѣ английски износи на злато въ континента, които безпокоиха толкова отъ една седмица насамъ финансиститѣ отъ Сити-то.

Отъ демократ пацифистичната до социалъ-империалистическа ера

Ето подъ какъвъ знакъ и перспективи се откри конференцията. Отбелязваме, че между търгашитѣ въ Хага фигурираха множина социалисти. Нѣкои, умозаключавайки повърхностно ще смѣтнатъ че намѣренията сж били да се въдвори една миролюбива ера, подобна на тая отъ 1924 год. Ние обаче не мислимъ така. Нѣма го вече времето когато буржуазията позволяваше на социалиститѣ да брътвятъ неразумни фрази. Тя днесъ протестира най-вече срещу такива фрази. Тя изисква щото тѣ (социалиститѣ) да застжпватъ открито безъ мобикални политиката на войната. Часа не е вече за миролюбиви пътувания, а за строене на броненосци, крайцери и на въздушни флоти. Неминуемостьта отъ общи интернационални избухвания и алчностьта на класовия гнетъ сж такива, че демократическо миролю[...] нейри, на които не [...] любезничаше не сж [...] време.

Днесъ трѣбва шир[...] развѣятъ знамената.

Знамето на търга[...] Хага е знаме на войната.

—ф—

„Добре дошли!"

Така вика „Еди[...] срещна една груп[...] дошли въ Добруджа [...] курещъ за да [...] положението, [...] тѣ и представите[...] та едва ли не [...] отъ „комитаджи[...] лулупцитѣ" на [...] ление.

На вътра [...] дошли!" По-добре [...] сж дошли. Журна[...] „Дивиница", „Ли[...] инверсулъ" и пр. [...] ката и подъ [...] състояния се [...] „македоно-роял[...] кждето наемни[...] тела и носител[...] шовинизъмъ, [...] щето професора [...] емитѣ орган [...] стжпления.

Тѣзи „добри [...] редакцията на „[...] уреди интимна сре[...] щитѣ, които въ [...] вестницитѣ си [...] зове" и „комити", [...] товители на [...] ство надъ мирното [...]

Че и сегашното [...] сигурно ще бжде [...] съ ново хунско [...] зова колегитѣ отъ [...] скоро ще се убед[...]

Заболялото

Б. Петровъ се [...] засегнатъ отъ нашата [...] за Ст. Караджа, [...] бр. 61 на „Своб. Добруджа", [...] тъй като е здраво [...] до степента като [...] тирания позивъ въ [...] статия, заловилъ се [...] говори, но по [...] Петровски, съ ругатни [...] значици.

Ние считаме, [...] които пишатъ под[...] нието на вината, не [...] задължени да отг[...]

Деньтъ на Караджата

(писмо отъ Добруджа)

Измина още една година отъ неговата смърть. Цѣли шестдесетъ и една година изминаха отъ онии епични борби, срещу сатрапитѣ на султанитѣ и изедницитѣ — чорбаджии, въ първитѣ редове на които бѣ и нашия легендаренъ борецъ — революционеръ Ст. Караджа.

Дълги години отъ тогава: цѣли шесть десетилѣтия.

Обърнали погледъ назадъ, ние не виждаме нищо друго, освенъ борба, вѣчна борба, за хлѣбъ и свобода. Тя никога не е преставала и нѣма да престане до тогава, до когато не се изпълнятъ заветитѣ на безкрайната низъ отъ борци — революционери, умрѣли за този идеалъ.

Всекжде е изпълненъ отъ адски писъци отъ угнетени народи. Човѣци — човѣци подтискатъ и смучатъ безмилостно кръвьта: шепа човѣци — звѣрове, смѣтайки себе си за миропомазаници да владеятъ, чѣматъ съ ненаситна алчность да падне плодътъ отъ ржцетѣ на творцитѣ и да го гълтнатъ въ бездънните си търбуви. Кървави багратъ улицитѣ на градове и села — кървитѣ на борцитѣ срещу потисницитѣ и експлоататоритѣ... Ненаситна е жаждата на тиранитѣ на кръвь, ненаситенъ е търбухътъ имъ на трупове... Но... всрѣдъ писъцитѣ на длъжъ и ширъ по земното кълбо се чуватъ смѣлитѣ слова на подтиснатитѣ: „Стига, стига кърви и човѣшки жертви! Ние сме творцитѣ на всички земни блага и ние ще ги владѣемъ! Подтиснати и унижени всички на борба! За тиранитѣ дванадесеть вече удари! Долу войната! Война на войнитѣ! Хлѣбъ и свобода!.

Борческиятъ пжть, оросенъ съ кръвьта на безбройни мъченици, върви непрекжснато къмъ свѣтлитѣ зари на свободата. Раковски, Левски, Ботевъ Караджата, Дочо, Ив. Кръстевъ непрекъсната верига отъ борци...

Никога, върху свѣтлитѣ лица на Ботевъ, Левски, Караджата и плеядата смѣли борци и върни приятели на страдущия българския поробенъ народъ, султанитѣ и тѣхнитѣ слуги — българскитѣ чорбаджии сж сипвали калъ... Днесъ чорбаджийскитѣ синчета потомци на Юда и Каинъ тъй сжщо хвърлятъ кал върху свѣтлитѣ лица на Дочо, Ив. Кръстевъ и други честно мислящи борци, паднали за свободата на поробена Добруджа. Паднали... убити отъ предателска ржка, когато прокле цѣлиятъ добруджански народъ... Цѣлата Добруджа.

Години отъ тогазъ... Тогазашнитѣ две поколения: Сиромаситѣ — борци и чорбаджиитѣ — лакеи на султанитѣ вървящи паралелно, непрестанно водятъ борба помежду си, защото тя е неизбѣжна, за да победятъ въ края на краищата „болната сиромаши", и да турятъ край на това царство неравно, грѣшно, царство на подлость, развратъ и сълзи, царство на скърби — зло безконечно".

Днесъ е деньтъ на Караджата. Днесъ е деньтъ на най-голѣмиятъ добруджанецъ — борецъ, умиралъ на бѣсилката за свободата на българския поробенъ народъ. И фарисеитѣ пакъ ще заклеватъ и ще се тупатъ по гърдитѣ че тѣ сж негови последователи заедно съ „калугери и попове" съ „православнитѣ скотове" съ лъжцитѣ и безчестнитѣ тирани ще сквернятъ името на този който се бори срещу тѣхнитѣ бащи. Да можеше да стане отъ гроба той би плюлъ въ лицето имъ и би ги разгонилъ, за да не помислятъ никой вече за него... Кои сж тѣ? — Убийци, крадци, разбойници! Кръвьта на Дочо, Ив. Кръстевъ и другитѣ честномислящи борци — добруджанци още не е засъхнала по тѣхнитѣ безчестно продадени ржце. Кървавитѣ капки по тѣхнитѣ ржцѣ, които махатъ въ въздуха и се тупатъ по гърдитѣ, будятъ негодуванието на всѣки честномислящъ добруджанецъ.

Видимо спокойствие царува всредъ добруджанската беднота, защо... защото кървавиятъ ножъ и черния парабелъ непрестанно висятъ надъ главитѣ имъ и всѣко повдигане ще ги умъртви, но... дълго ли ще стои въ това положение тазъ Каиновска ржка? Не! Тя ще отслабне и слабѣе вече. Ще падне немощна да държи разбойническитѣ кървави оржжия и тогава... тогава гръмъ и мълния ще забушува и подъ негодуващитѣ гнѣвъ на дълготърпеливата емиграция, ще паднатъ малкитѣ величия на една мракобѣсна политическа действителность.

Днесъ е деньтъ на Караджата!

Добруджанци, на този день трѣбва хубаво да си спомнимъ кой е Караджата и кои бѣха неговитѣ завети. Да бичимъ фарисеитѣ, пишущи да ги поставимъ на тѣхнитѣ мѣста оплюти и презрени въ сжщинскиятъ видъ да може да ги види и най-заблудениятъ.

Само тъй ще докажемъ, че сме истински негови последователи. А пжтя къмъ свободата на Добруджа ще бжде расчистенъ, за да се позвранимъ утрѣ съ победата надъ тиранитѣ.

Да живѣе дѣлото на Караджата!

Смѣло по неговия пжть!

Долу тиранитѣ! Долу убийцитѣ!

Да живѣе братския съюзъ между всички поробени и подтиснати народи!

Да живѣе свободна и независима Добруджа, въ рамкитѣ на Балканската федерация!

Добруджа 11. VIII. 1929 г.

К. Момчиловъ

[...]ционалнитѣ малцинства

въ Съветска Русия

[...]отъ най-важнитѣ задачи. [...]о си сблъсквайки повече [...]е свѣтовния империали[...]зъмъ е политиката по от[...]ношение на националноститѣ, [...]тношението къмъ расо[...]витѣ малцинства срещу модер[...]ни държави. На която страна [...]е обърнемъ днесъ, ние [...]е отчаянитѣ опити на [...]итѣ държави да разре[...]шатъ чрезъ насилие, въ рам[...]китѣ на границитѣ, които сами [...]ъ начертали, националнитѣ и [...] опозиции. Империали[...]стичния режимъ е органиче[...]ски базиранъ върху терито[...]риалното завладяване, анексия [...]подъ всичкитѣ и форми и [...]налисма въ всички сте[...]. Щомъ нѣкоя територия [...]добита насила, голѣмата [...]ализаторска нация, ме[...]трополията, се залавя да де[...]национализира населението, да [...]абсорбира, да го смеле, [...] изчисти отъ него всѣка [...]ура и всѣки поменъ [...] и като една отчаяна бор[...]ба на смъртъ противъ матер[...]ния езикъ, който се опитва да [...]съществува тамъ. Такава [...] участьта на странитѣ и про[...]винциитѣ въ Европа, които [...] войната насамъ промѣниха господаритѣ си. Такъвъ е случаятъ съ Трансилвания и Буковина, съ Бесарабия, съ Добруджа, съ Македония, съ Рускитѣ провинции въ Полша, [...] Черна-Гора и Хърватско; такъвъ е случаятъ даже и съ Елзасъ и то въ твърде голѣма степень.

Тая политика на пълно абсорбиране чрезъ грубата сила, поражда неминуемо една растяща съпротива въ сърцето на изнасилваната область и създава тамъ течения все по-заплашителни за освобождение и автономизъмъ.

Положението на тия територии, поставени насилствено въ тѣснитѣ рамки и принудени да се подчиняватъ изключително на нуждитѣ, на интереситѣ и на обичаитѣ на митрополията, това на множество страни, влизащи въ състава, чрезъ оръжието и историческитѣ изпитания, на бившата руска империя.

Когато презъ ноемврий 1917 год. се въведе въ Русия съветската власть, последната се натъкна на острата проблема за съдбата на националноститѣ, които бѣха свързани противъ желанието имъ къмъ трона на самодържецитѣ.

Отхвърляйки политиката на грубо обединяване чрезъ желѣзо и огънь, или даже чрезъ грижливо принуждение, съветската власть действува споредъ диаметрално противоположни начала. На 30 декемврий 1922 год. бѣ основана федерацията на съветскитѣ републики. Въ нея влизатъ четири републики. Две други се присъединиха по после. Тия шесть социалистически републики сж: Русия, собствено казано, Украйна, Закавказия, Бѣло-русия, Туркменистанъ и Узбекистанъ. Отъ тия шесть републики, нѣкои бѣха вече федеративни, а именно: Русия (Руска Съветска Федеративна Социалистическа Република) и Закавказия, състояща се отъ Грузия, Армения и Азербейджанъ.

Мжчно може да си представи човѣкъ разнообразието на раси, които живѣятъ въ границитѣ на тия републики. Само въ Закавказия се наброяватъ около петдесеть различни народи, съ особени езици. Една непримиримость грижливо поддържана отъ императорската власть въ миналото, за да крепи по-добре своето всесилие, насъскваше всички тия народи единъ противъ други и ги изтребваше. Грузия можеше особено да служи за трагиченъ примѣръ на тия умрази и тия борби — последователно разжжвана отъ религиознитѣ борби на православни противъ мохамедани и отъ вѣчно въоръжени конфликти между грузинскитѣ, арменскитѣ и турскитѣ елементи.

Днесь обаче нѣма нито поменъ отъ тия конфликти и борби.

Федеративната връзка, която съединява тия шесть републики, тъй разнородни по жители, както и самитѣ републики степени или малкитѣ автономни държави, които тѣ увличатъ всѣка една въ своята орбита, е широка и разтеглива. Тая конституция отъ 1922 г., която внесе рационализация на истински социаленъ прогресъ и на човѣшко достоинство, дава на всѣка отъ републикитѣ да се оттегли отъ федерацията, ако й е угодно. Сжщата тая конституция гарантира абсолютна свобода на договорящитѣ се съветски държави. Пълна автономия относно: народната просвѣта, социално подпомагане, правосжднето, земледѣлието и вжтрешната администрация. Можемъ ли си представи сжщото отнасяне и къмъ Добруджа, Македония и другитѣ поробени страни?

Освенъ това, московскиятъ Централенъ съветъ, произлизащъ отъ Съветитѣ на Съюза, не съставлява само Централния Изпълнителенъ Комитетъ на Съветска Русия. Той се подпомага отъ единъ Съветъ на Националноститѣ, съставенъ отъ делегати на съюзнитѣ и автономни републики и отъ автономнитѣ области.

За резултатитѣ отъ тая политика, ето какво пише из вестника френски писатель Анри Барбюсъ, който е посетилъ лично Грузия:

„Като я гледашъ въ действие и въ самия животъ не можешъ да се не очудвашъ и възхищавашъ. Всички живѣятъ вече въ миръ въ тия прамитични мѣстности нѣкога тъпчени и окървавявани отъ непрестанни расови и религиозни борби. Въ околиитѣ на тая Грузия, уже потиснатата отъ русина, русинътъ не играе почти никаква роля. Ако болшинството на населението е грузинско, председательтъ на изпълнителния комитетъ — напреки, кметъ — е грузинецъ. Ако болшинството отъ населението е арменско или татарско, той е арменецъ или татаринъ. Официалниятъ езикъ на всѣка околия е тоя, на който се дава първоначалното образование, грузинскиятъ, арменскиятъ или татарскиятъ, споредъ броя на ученицитѣ. Въ всѣка околия има училища за малцинствата, така щото, различнитѣ раси могатъ, споредъ броя си, да получаватъ образование".

Прочее, нека г. г. социолозитѣ, които претендиратъ да сж либерали и позитивисти и заявяватъ, че сж изучени отъ свѣтлинитѣ на прогреса, нека благоволятъ да сравнятъ тоя братски и наученъ начинъ за изличаване съ единъ замахъ всички националистически антагонизми и за обединение на огромни пъстри маси подъ единното велико начало на солидарностьта, съ премѣняване бѣсното животинско или потайно денационализиране, практикувано всѣкжде другаде по отношение на заробенитѣ малцинства.

Виждаме се ясно предъ тия голѣми противоположни организации, огромна разлика между стария и новия свѣтъ.

Нови издевателства въ Добруджа

Напоследъкъ отъ Добруджа пристигнаха новини за нови издевателства отъ страна на ромжнскитѣ власти.

Използвали единъ новъ бандитски набѣгъ (или провокация) джандармитѣ въ с. Бобукъ, Силистренско сж се отдали на нови издевателства. Арестувани били 17 души между които нѣколко жени и деца. Цели 10 дена тѣзи нещастници сж били изтезавани въ мѣстната секция, следъ което вързани съ вериги за ржцете и врата сж закарани въ Силистренския затворъ.

Това обстоятелство е възмутило цѣлото гражданство въ Силистра, което въ знакъ на протестъ е изпратило делегация да протестира предъ окр. управитель, а на 2 октомврий въ знакъ на протестъ е затворило магазинитѣ си.

Тѣзи събития предизвикаха едно дълбоко възмущение всредъ добруд. емиграция въ България.

По този случай добруджанското студентско д-во въ София издаде позивъ съ който издига гласъ на протестъ както срещу последнитѣ издевателства, тъй и срещу националното робство въ XX вѣкъ.

По сжщия случай на 10. X. се състоя една разширена конференция свикана отъ младежкитѣ организации въ София и инициативния добруджански к-тъ, която взе следната

протестна резолюция

която бѣше печатана почти въ цѣлата столична преса.

Между другия дневенъ редъ конференцията се занима и съ последнитѣ тревожни известия идващи отъ Добруджа, въ които се съобщава за нови насилия надъ мирното население извършени отъ ромжнскитѣ власти тамъ.

Изтъква се, че въ единъ моментъ когато правителствата на двете страни си правятъ взаимни комплименти, населението въ Добруджа е подложено на нечувани жестокости грабежи и денационализация.

Отъ името на добруджанската младежь и емиграция въ София, конференцията решително протестира, както срещу последнитѣ настъпления на ромжнскитѣ власти, тъй и срещу цѣлата система на терорь и денационализация царяща въ заробена Добруджа.

Конференцията праща братски поздрави на борещото се за своитѣ права и свободи население и призовава добруджанската емиграция въ България, както и прогресивното обществено мнение, да се дигнатъ на протестъ срещу насилията надъ поробенитѣ националности.

Отъ името на Добруджанската емиграция въ България, ние заявяваме, че бандитскитѣ набѣги съ които ромжнскитѣ власти оправдаватъ насилията надъ мирното население, не сж и не могатъ да бждатъ дѣло на добруджанската емиграция, а сж дѣло на агенти провокатори, служащи не на добруджанското население, а на кървавата денационализаторска политика.

Долу веригитѣ на националното робство!

Братски съюзъ и споразумения между всички поробени

Ето това иска добруджанскиятъ народъ

Конгресътъ на „мира"

въ Атина.

Защо не и въ Атина? Ако тия „мирни" комедии се разиграватъ въ столицитѣ на разнитѣ империалисти, защо да не дойдатъ да се поговорятъ и тукъ, на Балканитѣ, където резултатитѣ на тѣхното „мирно" дѣло сж потоцитѣ кърви, рждясалитѣ вериги, масовитѣ политически избивания, препълненитѣ съ борци за свободата, зандани?

Надъ срѣдневѣковнитѣ страдания на балканскитѣ народи, надъ страшното економическо и политическо робство що цари тукъ, срѣдъ непрогледната тжга на безправието, като шипчина гавра ще прозвучатъ писклюнитѣ гласчета и резолюциитѣ на събранитѣ въ Атина „миротворци".

Отвратително досадни станаха вече тия „пацифистически" сборища, съ своитѣ „пожелания" и съ присмѣхната отрова, чрезъ която замъгляватъ погледа на потъпканитѣ народи за да не виждатъ злото въ истинския му видъ.

И като жестока насмѣшка надъ „благороднитѣ" имъ пориви, тиранията, въ лицето на тѣхнитѣ господари банкери, „приляга" тѣхнитѣ решения.

Въ село Бабукъ, Добруджа, ромжнската олигархия изтезава и избива десетки невинни старци, жени и деца. Тѣзи, които сж дали пжтнитѣ разноски на ромжнскитѣ делегати да отидатъ да въдворяватъ миръ въ Атина подготвятъ вартоломеева нощь надъ населението въ Добруджа.

А господаритѣ на сръбскитѣ делегати арестуватъ, изпжждатъ и избиватъ населението на цѣли села и околии, поддържатъ единъ режимъ на терорь надъ милиони народи.

Орждията и крепителитѣ на тиранитѣ могатъ където и когато щжтъ искатъ да се събиратъ за си устройватъ банкети и да си правятъ отвратителни лицемѣрни комплименти. Тѣ обаче отъ името на измжченитѣ и изнемогващи въ економическо, политическо и национално робство народи не могатъ да говорятъ.

А когато най-после, тия народи заговорятъ, тогава тия „миротворци" безъ съмнение ще се отзоватъ на страната на нехнитѣ врагове и заедно съ палачитѣ, ще заревать „миръ", „миръ"... въ името на робството.

Оправдани убийци

Миналата година бѣ убитъ отъ униформитѣ въ Каварна българина Василъ Атанасовъ. Сега се е гледало дѣлото и убийцитѣ сж оправдани. Щели оправдаватъ зеръ! Нали униформитѣ сж орждие на властьта. Тѣхъ и свидетелитѣ чисто и просто свидетелствуватъ въ тѣхна полза. И защо не? Ако нѣкогашния Пенчовичъ съ спокойна съвесть тури на бесилка най-великия отъ нашитѣ революционери — Левски, като справедливо каза това „нѣмаше че доказателствата за вината му били толкова много, че той би рискувалъ положението си ако се застжпи за него", защо да не е позволено на новитѣ к. Пенчовичи да сторятъ това? Още повече, че се касае въпросъ за нѣкакъвъ си „човѣкъ", който е убитъ преди една година!

И гласно и престжпно! Каварненци трѣбва да изнесатъ имената на тия свидетели, които чрезъ своето направление насърчаватъ бандититѣ къмъ нови изстжпления.

Нашето чудо нийде го нѣма

Думата ни е за настоятелството на д-во Добруджа въ София. Избрано по незаконенъ начинъ, блокирано на нѣколко пжти отъ общитѣ събрания на д-то, то реши да си отмъсти на тъй „неблагоприятнитѣ" членове на д-вото и да държи въ ржцетѣ си дѣлата му на всѣка цена.

Цѣли 9 месеца по негова вина, д-вото прекара въ летаргия. Вжтрешни устава, който задължава ржководството на д-вото да даватъ отчетъ за своята дейность всѣки три месеци, въпрѣки традиции, въпрѣки желанието на членоветѣ, не се свика нито едно събрание презъ тия 9 месеца, само поради страхъ да не бжде блокирано н-вото.

А между това въ Добруджа ставаха събития, които ни викаха на протестъ и борба, а въ самото д-во ставаха работи които трѣбваше да бждатъ разрешени отъ общото събрание.

На най-после н-вото се е решило да свика събрание за 27 того, обаче вмѣсто обикновеното правило и разпоредбитѣ на устава, които гласятъ, и вото е длъжно да даде свой годишенъ отчетъ и се избере ново настоятелство, споредъ както се учинъ го е поставило на дневенъ редъ избора на делегати за набързо свърпения конгресъ.

Безподобенъ скандалъ и нахалничество! Настоятелството се явява за ржководството като слѣпецъ за тояга, макаръ и да не е желано отъ никого.

Ние поддържаме, че н-вото е длъжно да даде отчетъ за своята дейность, да се избере ново настоятелство и тогава да се пристжпи къмъ изборъ на делегати, защото така е било винаги, така разпорежда и устава, а още повече защото днешното настоятелство е незаконно.

Ето защо добруджанци въ София трѣбва да не допускатъ да имъ се натрапва повече едно настоятелство което тѣ не сж избрали и не желаятъ, както не трѣбва да допускатъ чрезъ гласа да имъ се натрапи единъ изборъ на делегати, който трѣбва да стане поредъ предвиденъ въ устава.

Общо събрание

Общото на Д-во Добруджа въ неделя 27. X. т. г. въ 9 часа преди обѣдъ. Събранието ще се състои въ салона на Техническото Д-во бул. „Царь Освободитель" 3. 4.

Необходимо е присжтствието на всички!

НАЙЧО СТРАШИМИРОВЪ

счетоводитель

приема да обзавежда

презъ свободното си време

счетоводства въ малки

предприятия изъ всѣкакви

стопански отрасли

срещу скромно възнаграждение. Работа грижлива и акуратно редовна. Референции отлични. Запитвания телеф. № 53—92

или писмено до сжщия

ул. Пиротска № 60 — София.

Въ Изпълнителниятъ Комитетъ не се знае кой пие кой плаща

Трагедията която преживява съюза Добруджа въ България е голѣма.

Благодарение на обстоятелството, че отъ нѣколко години по върховетѣ на съюза заставаха нѣколко безскрупулни кариеристи, то въ неговия И. К. не се знае кой пие, кой плаща.

Стигнало се е до положението, щото членоветѣ на комитета да не смѣятъ да поематъ отговорностьта за онова което се пише и говори отъ името на И. К.

Не веднъжъ отъ 1925 год. насамъ името на съюза се е опозорявало предъ лицето на българскиятъ и добруджанския народъ.

Контрачетнически и шайкаджийски действия покрай границата, убийства на добруджански деятели и революционери, провокации въ Добруджа, доноси и клевети по адресъ на заслужили деятели вършени отъ хората на ВДРО и близни до И. К. лица, сж минавали подъ открита или мълчелива опека на И. К., а често сж вършени направо отъ него като цѣло, или отъ отдѣлни негови членове. Фактитѣ сж известни твърде много, за да нѣма нужда да ги повтаряме.

Върхътъ на цинизма, подлостьта и на провокацията, обаче, се достигна следъ последния [illegible] XII полицейски конгресъ. Въ днешния И. К. не се знае кой пие, кой плаща.

Въ историята на добруджанското движение той ще бъде отбелязанъ като и-тъ на най-чернитѣ душевни на добруджанския народъ, комитетъ на шпиони и дедективи. Ето единъ отъ многото случай, който потвърждава това:

Неизвестно по какви причини нѣкой отъ началницитѣ на отдѣлението за Социални грижи при Министерството на вжтрешнитѣ работи по поводъ на депозиранитѣ за утвърждаване устави на Младежкия съюзъ и Соф. добр. мл. организация, е поставилъ своитѣ разбирания надъ законитѣ въ страната и се е отнесълъ до И. К. „за мнения".

Следъ като последниятъ е бавилъ уставитѣ нѣколко месеца, съ писмо № 1176 отъ 17. VII. т. г. ги повръща въ Министерството като не дава исканото му мнение, а пиши писмо съ което изсипва купъ хули, клевети и ругатни по адресъ на младежитѣ, които сж се осмилили да си образуватъ организация вжпрѣки волята на социалъ-фашиститѣ.

Но това още нищо. Най-после на шпионитѣ се плаща за да доносничатъ. Важното въ случая е, че отъ 7 члена на И. К. не се е намѣрилъ нѣкой който да подпише за председатель, а е предоставено на злополучния секретарь на к-та П. Господиновъ да подпише за председатель, а за секретарь е подписалъ нѣкой си Др. Савовъ!!

Пита се: Какъвъ е Др. Савовъ та да има правото да подписва за секретарь въ най-върховния институтъ на организацията?

2. И. К. стигна ли до положението, че неотговорни лица на съвестьта на които лежатъ толкова престжпления да го подписватъ по въпроси отъ сждбоносно значение за движението.

Нужели отъ двама подпредседатели и четирма съветници не се намѣри кой да подпише за председатель? . Очевидно, че престжплението е твърде голѣмо, та И. К. е смѣтналъ, че като постави на чело двама неотговорници, ще отбѣгне отговорностьта предъ добруджанската емиграция и подобно, Пилатъ Понтийски ще си омие ржцетѣ.

Но ние питаме и г. Министра на Вжтрешнитѣ работи: отъ фалшификатори и бандити ли черпи сведения за благонадеждностьта на българскитѣ граждани и тѣхното мнение ли е което установява законитѣ права на цѣли колективи?! ...

Да отстранимъ опасностьта

Отъ нѣколко години насамъ, благодарение особенитѣ политически събития и промѣни що станаха въ България, живота на емигрантскитѣ организации взема единъ своеобразенъ видъ, не отговарящъ на разбиранията и интереситѣ на широкитѣ емигрантски маси. Единъ само погледъ хвърленъ върху македонското движение въ България ще убеди и слѣпеца, че тамъ се провежда политика не на македонската емиграция, а чисто и просто такава на враговетѣ на македонското освободително движение.

Македонското движение, благодарение особенното положение — географско и политическо — що заема Македония на Балканитѣ е превърнато на арена, кждето си даватъ сражение не само враждуващитѣ политически плѣмена въ България, ами и разнитѣ завоевателни стремежи на империалиститѣ. „Плодата" отъ тия състезания срѣдъ македонското движение сж, очевидно, само заплащането на скупенитѣ грѫнци съ цената на изобилно пролетата братска кръвь.

Въ редоветѣ на нашето движение отъ нѣколко години сжщо се правятъ отчаяни усилия да се впрегне добруджанската организация въ колесницата на чужди за движението интереси, да се насади открито вдъхновявания съ всичкитѣ му отвратителни прояви и кървави последици, който тъй здраво се е нагнѣздилъ срѣдъ македонското движение и върши своитѣ кървави опустошения. Конгреситѣ въ Търново, Плѣвенъ, София и Шуменъ (отъ 1925 до 928 г.) сж неопровержимото доказателство за отчаянитѣ опити на върховизма да се загнѣзди и срѣдъ насъ.

Неговитѣ пионери, независимо отъ маската, която сж си надѣвали, дали тя е съ марка ВДРО или отъ социалъ-фашистки типъ, не се спиратъ предъ нищо за постигнатъ предателската си цель. Задушаване волята на емиграцията, упражняване откритъ физически и моралeнъ терoръ въ конгреситѣ, побоища и арести, надъ побуднитѣ дейци, клевета, доноси, полицейщина, масови изключвания на хора, които не искатъ да се съгласатъ съ тѣхнитѣ открито предателски дѣла,—всичко това е насочено да убие самостоятелния характеръ на движението и да го привърже къмъ колата на върховизма.

На тия отчаяни напъни на една система, която е отдавна осъдена, добруджанската емиграция, ето вече шесть години, дава решителенъ отпоръ. Въпреки всички преследвания, на които е подложена, въпреки че изъ нейната срѣда въ тая борба паднаха най-достойнитѣ, тази съпротива ще трѣбва да се засили стократно и да се води решителна борба до окончателното очистване движението отъ тия агенти.

Въ своята борба срещу поробителитѣ на Добруджа емиграцията и поробенитѣ иматъ здрави, непоклатими идейни позиции. Отживелия времето си, прогнилия въ кървави престжпления социалъ фашистки върховизъмъ идейно е окончателно срaзенъ. Той трѣбва да се изтика и изъ последната негова позиция, кждето се е настанилъ съ помощьта на полицията.

Добруджанската емиграция ще трѣбва открито да мобилизира своитѣ сили и въ предстоящия конгресъ смѣло да изгони търгашитѣ съ нейното освободително дѣло.

Само когато окончателно се освободиме отъ натрапеното опекунство, само тогава ще можемъ съ всичкитѣ си сили и ентусиазъмъ да се отдадемъ всецѣло въ служба на поробената ни родина. Инакъ гангрената на върховизма ще продължава да разяжда нашитѣ редове, а може да тикне движението и по пжтя на македонскитѣ кървави разпри, както опити вече сж правени нѣколко пжти.

Околийското комисия върши произволи

Въ околийската [illegible] настаняване бежанцитѣ въ София, ставатъ работи, които говорятъ твърде [illegible]

Често интереситѣ на бежанцитѣ сж изложени на разположението и капризитѣ [illegible] отъ членоветѣ [illegible] или на [illegible] и клевети.

Така на последната [illegible] разборно се отнематъ [illegible] отъ едни бежанци и се даватъ на други, по [illegible] че „нѣкой" [illegible] за нѣкого, или [illegible] е застроено [illegible] на срѣдства и кредитъ [illegible] нѣколко лева [illegible] единъ такъвъ [illegible] отнемане [illegible] на добруджанеца [illegible] Силевъ, само [illegible] вършилъ построй[illegible] дадено на нѣкой [illegible] Илиевъ голѣмъ [illegible] юща който не [illegible] фия, а въ Горна [illegible]

Време е тая [illegible] жанцитѣ да престане [illegible] да иматъ [illegible] които иматъ пари [illegible] е длъжна не да [illegible] денитѣ място, а [illegible] вредитѣ да бѫдатъ [illegible] строени.

Има много подобни [illegible] и ако отъ надлежнитѣ [illegible] не се обърне сериозно внимание, ще изнесемъ [illegible] около тия непочтени [illegible] които се вършатъ въ [illegible] ската комисия по настаняване на бежанцитѣ.

[illegible]

Ние предупреждаваме

Отъ Варна ни съобщаватъ, че отъ известно време [illegible] отъ тарторитѣ на В.Д.Р.О. се въртѣли тамъ. Въ връзка съ това споменава се [illegible] обира въ с. Карабаджий Добричко.

Задържани сж [illegible] въ връзка съ този обиръ [illegible] отъ село Кумлуджа Варненско.

Тѣзи лица сж [illegible] никакви признания за [illegible] прочие, които сж [illegible] ста Костовци и Сие.

Прави се всичко тази афера да се потуши, като [illegible] щитѣ пакъ се [illegible] немирнитѣ Вичевисти. Ние предупреждаваме, че всички подробности около последнитѣ набеги сж ни известни [illegible] се потулватъ ще ги изнесемъ.

Когато се касае въпросъ да се пребие нѣкой Вичевистъ властитѣ въ Варна сж [illegible] ревностни. Ще видимъ [illegible] ще направятъ сега.

Добруджанска вършитба

с. Махмузлий Н.-Пазарско

Въ Махмузлий сж настанени 68 добруджански семейства. Години подъ редъ тѣзи изгнаници ходѣха да работятъ по чужди врати и колчемъ дойде лѣто, съ болка на душа въздишаха и си спомняха за нѣкогашнитѣ прекарани дни въ радость, всрѣдъ плодоветѣ на собствения трудъ. Спомняха си тѣ и търпеливо очакваха тукъ да имъ се даде по парче земя за да могатъ поне малко да намалятъ скърбьта си по родния край и да могатъ тукъ, въ Делиорманъ да направятъ единъ новъ „златенъ край".

Най-после щастието имъ се поусмихна.

Миналата година почти всички бѣха оземлени и тази година за пръвъ пжтъ даде Господь, че изкараха твърде добри снопи.

Близо три седмици две вършачки бръмчаха въ добруджанскиятъ кварталъ и напомняха за нѣкогашнитѣ плодородни години въ Добруджа.

Тукъ всичко бѣше добруджанско. Машината на бай Куно Ивановъ, карана [отъ добруджанеца машинистъ Йорданъ, обръщаше по 180—200 кръстци на день. Квартала денемъ и нощемъ бѣше оживенъ тъй както никога до сега. За пръвъ пжть следъ прокудата въ него се чуваше веселие и всичко бѣ тъй оживено. . .

Малки деца се препираха въ чий дворъ ще, влѣзе по напредъ вършачката, млади моми и булки се надпреварваха да си помогатъ.

Добруджанскиятъ обичай да се редятъ днесъ да вършеятъ на единъ, утре на другъ и т. н., възкръсна наново и ни напомняше за онѣя взаимна любовь която царуваше и днесъ царува, между трудовитѣ добруджански селяни.

Съ своето трудолюбие и земедѣлска опитность добруджанци тукъ спечелиха симпатиитѣ на всички.

Изобщо картината на тази годишната добруджанска вършитба въ Махмузлий бѣше много мила.

Машинитѣ се надпреварватъ, Бодрость се чете въ лицето на добруджанския селянъ, веселие и шумъ обхващатъ квартала, а мѣстнитѣ турци правятъ хамбари за добруджанци и съ своята обичайна леность потриватъ брада и думатъ: „Бра-а-а, чокъ беренетъ ба-а-а".

Все пакъ обаче добруджанци сж недоволни. Тѣ се радватъ, но постоянно повтарятъ; дали ще доживѣемъ още веднажъ въ Добруджа така да вършеемъ?

Куню Василевъ

Конгреса свиканъ контрабандно

Полицейския И. К. проглуши свѣта че трѣби за точното изпълнение на устава и решенията на Шуменския конгресъ, а самъ не ги изпълнява.

Съгласно измѣнения уставъ имената на делегатитѣ за редовнитѣ конгреси се **съобщаватъ въ К-та единъ месецъ преди конгреса,** а И. К. обяви, че конгреса е свиканъ, едва **25 дена преди датата.**

Ясно е, социалъ-фашиститѣ ги преследва страхътъ отъ отмъщението на емиграцията и предъ този страхъ, бързатъ да минатъ контрабанда съ единъ незаконно свиканъ конгресъ.

Добруджанци! протестирайте срещу тѣзи машинации и искайте отлагането на конгреса.

ДОБРУДЖАНЕЦЪТЪ **Мико Желевъ** е отворилъ
ОБУЩАРНИЦА
на ул. Царъ Шишманъ № 9
Изработва по поржчка
СОЛИДНИ и ЕЛЕГАНТНИ ОБУЩА
Приема поправки на износени. За добруджанци специални отстжпки и цени.

ЕЛЕКТРИЧЕСКО БЮРО
откри добруджанецътъ
ИВ. ПЛЯЧКОВЪ въ
Добруджанския кварталъ
до трамвайната спирка.
Извършва всѣкакви
ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ИНСТАЛАЦИИ и поправки,
ЦЕНИ УМѢРЕНИ, РАБОТА БЪРЗА И АКУРАТНА.

Добруджанци!
Четете и разпространявайте в-къ „Св. Добруджа"

И Толстой болшевикъ

Въ Италия напоследъкъ е забранено да се издаватъ съчиненията на известнитѣ автори на класическата литература: Толстой, Достоевски, Гоголь и Горки.

Тази забрана е предизвикала голѣмо възмущение, всеки възприни, че днесъ не може свободно да се мисли, се чувства на всѣкжде.

Popolo D'Italia личния органъ на Мусолини коментира въ уводна статия тая забрана и между другото забелязва: че забраната на произведенията на Толстой, Достоевски и Гоголь се основава на това, че тѣзи хора не сж били нищо друго — скушай и се чуди! Освенъ агенти на болшевизма!

София—Печатница „Съгласие"